

Štoreški

ŽELEZAR

Leto XVII.

1977

November

St. 11

PRAZNUJEMO DAN REPUBLIKE

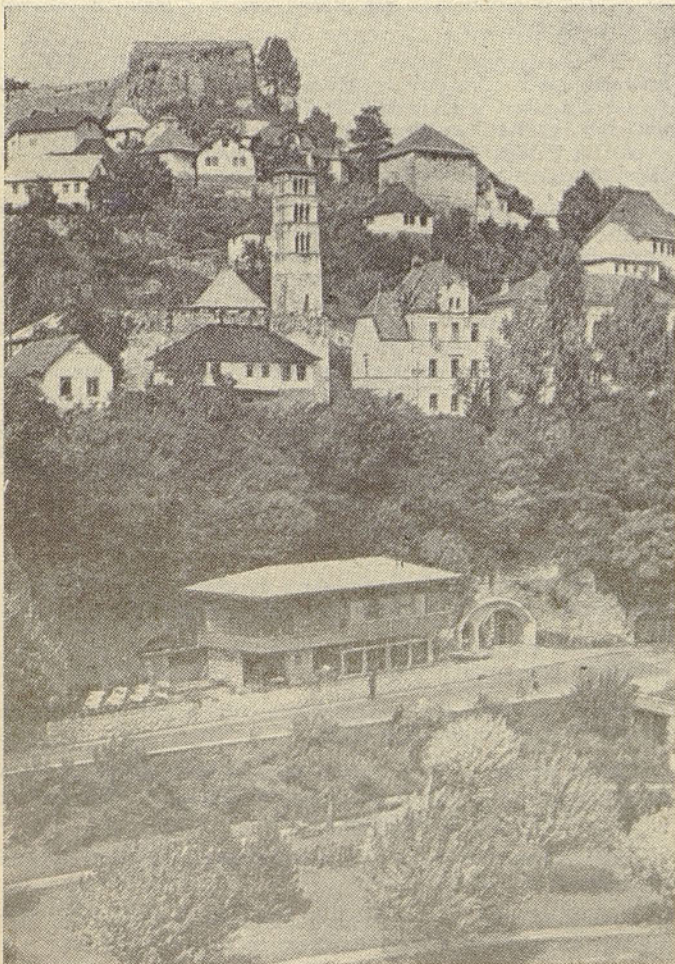
Ko so se naši narodi pred 36 leti tako organizirano in junaško postavili po robu nameram zavojalcev, fašističnim tolpom, so vzbudili splošno začudenje po vsem svetu. Saj so vsi državniki sveta mislili, da je sramotno kapitulacijo državnih in vojaških vrhov bivše Jugoslavije in po zmagoslavnem pohodu nacifašističnih klavcev po Balkanu konec jugoslovanske državnosti in konec svobode naših narodov in narodnosti. Toda naše ljudstvo je pred vsem svetom pokazalo, da se ne da kar tako pokoriti. Z vsemi silami se je branilo. Ne kri, ne pogorišča, ne ropanje in nasilje najhujše vrste nas ni pokorilo, noben zločin ni ostal nemaščevan. V neverjetno težkih razmerah in pogojih se je naše ljudstvo dvignilo k uporu. Pokazalo se je, da nismo bili zaslepljeni in preplašeni od okupatorjeve moči, ne od njegovih zmag na pohodih v globino sovjetske države, medtem ko je v državah že zaslužnjene Evrope vladala zmeda in negotovost. Kaj je bilo v naših ljudeh, da so našli pogum, kljubovati zavojalcem, ko je vendarle bilo ljudstvo goloroko, brez vsakih zalog vojnega materiala in brez vsega tistega, kar je v normalnih razmerah podlaga za vodstvo vojne, ki obeta uspeh? Porok za uspeh v tej neenaki borbi je bila neizčrpna moč ljudstva in njegova pripravljenost, da se v čedalje večjem obsegu pridruži organizatorjem vstaje, našim naprednim silam, pod vodstvom komunistične partije in tovariša Tita. Oborožena vstaja našega ljudstva je imela daljnosežne osvobodilne in revolucionarne smotre. Izkušnje prekaljenih borcev za pravice zatiranih in izkoriščanih so hitro potrdile, da so bili omenjeni dejavniki odločilni za uspeh oborožene vstaje. Borili smo se za oblast delovnih ljudi, za nove oblike oblasti torej. Od tod toliko moči, da smo na naših tleh vsilili okupatorjem novo fronto, popolnoma nepričakovano. Tako smo sredi strahovitih naporov in krvavih borb dočakali v letu 1943 tudi

že mednarodno priznanje naše osvobodilne armade. Ko se je leto 1943 nagibalo h koncu, je bila pod silovitimi udarci zavezniških armad, med katere so mnogi že upravičeno prištevali tudi našo ljudsko armado, zlomljena os Rim — Berlin. Čeprav je begunska jugoslovanska vlada v Londonu slepila svet s svojimi podlimi diplomatskimi manevri, ki so jih podpirale že zdesetkane čete kvistlingovskih komandantov poživljenih klavcev in požigalcev, je v svet že prodrla resnica o pravičnem boju naših narodov.

Vsa umazana prizadevanja nazadnjaških sil pa so zadobila smrtni udarec po objavljenih sklepih II. zasedanja AVNOJ v Jajcu, 29. novembra 1943. Tako so vsi napredni ljudje po svetu uvideli, da borba jugoslovanskih narodov ni le vojaška obramba pred okupatorjem, temveč, da gre za veliko več. Z naraščanjem vojnih uspehov naše partizanske vojske je hkrati rasla tudi nova ljudska oblast. Vsi veliki, ki so imeli drugačne račune in načrte z nami, so nam morali priznati pravico do samoodločbe. Priznati so morali Antifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije — AVNOJ, kot edino legalno politično oblast v Jugoslaviji. Tisti, ki so mislili, da bodo velike sile odločile izid bojov in prihodnost naših narodov — in so zato omahovali, so se uračunali. Prihodnost, ki bi nam jo drugi določili, bi bila kaj žalostna in žaljiva za tolikšne žrtve, ki so bile darovane na žrtvenik naše svobode. Izdajalci in izkoriščevalci bi prišli zopet na svoj račun.

Odloki z II. zasedanja AVNOJ v Jajcu so jasno prikazali trdno odločenost naših narodov, da si po svoje krojimo prihodnost. Čeprav vsem zaveznikom taka naša odločnost ni bila po volji, so spoštovali sklepe z zasedanja v Jajcu.

Tudi po vojni so bili mnogi ljudje nasprotni našim revolucionarnim zahtevam in preobrazbi družbe. Še danes se vsi ne morejo sprijazniti z uvajanjem samoupravnih socialističnih odnosov v naši družbi. Naši delovni ljudje, naši narodi in narodnosti pa odklanjajo vse tuje recepte za oblikovanje nazovi demokratične družbe. Dan republike bomo proslavljali z delovnimi zmagami in trdno odločnostjo, da si v smislu naših ustavnih določil gradimo takšno socialistično družbo, kakršno so predvidevali že odloki, izglasovani po naših ljudskih odposlancih 29. novembra 1943 v Jajcu. Vsi naporu naših delovnih ljudi so usmerjeni v lepši jutrišnji dan, ko bodo nove generacije prevzemale bremena socialistične graditve na svoja ramena, ponosne na žrtvovanje junakov, borcev za lepšo prihodnost, za dobro mladega rodu. Naš pozdrav republikli naj izzveni ob spoštovanju naporov v preteklih 34 letih za preoblikovanje naše družbe in srečno prihodnost naše socialistične republike, naših narodov in narodnosti.

Jajce, prizorišče velikih zgodovinskih odločitev.

**ORGANI SAMOUPRAVLJANJA,
VODSTVO DELOVNE ORGANIZACIJE,
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE,
ŠPORTNA DRUŠTVA,
SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI,
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
KRAJEVNE SKUPNOSTI
IN UREDNIŠTVO
»ŠTORSKEGA ŽELEZARJA«**

ČESTITAJO K DNEVU REPUBLIKE

VOLILNA KONFERENCA

Komunisti Železarne Štore so se dne 27. 10. 1977 zbrali na svoji redni volilni konferenci.

Po sprejemu poslovnika o delu konference in izvolitvi organov konference, je uvodno poročilo, imenovano Ocena gospodarskih, samoupravnih in političnih razmer v železarni Štore podal došednji sekretar Konference oz. Komiteja ZK ŽŠ tov. Ladi Kaluža.

V nekoliko skrajšani obliki podajamo poročilo tov. Kaluže:

Na podlagi navedb v tem poročilu in nanj navezujoče razprave članov konference, bo komitej ZK ŽŠ pripravil konkretne zaključke z oceno došednjega dela, delovnimi nalogami, nosilci in roki, prav tako bo na podlagi razprave dopolnjen program dela.

O čem smo razpravljali?

Ciril GORIŠEK, dipl. ing.:

V svoji razpravi je skušal osvetliti vzroke za ne preveč rožnat gospodarski položaj v TOZD livarni.

Tov. Gorišek je med drugim dejal: »TOZD livarni je tretji kvartal sicer končala kumulativno z minimalnim ostankom dohodka, ki pa je premajhen, da bi pokrival vse druge obveznosti ter predvsem obveznosti s prekoračenimi stroški investicij. V livarnah smo se svojih nalog zavedali že leta 1975 in smo predvsem na področju livarne II sprejeli sanacijski načrt, ki je obsegal najprej rekonstrukcijo livarne II tako, da bi lahko ustvarili tehnološke pogoje proizvodnje ulitkov za tovarno traktorjev in seveda s tem tudi boljši rezultat same proizvodnje v livarni II in poskrbeli za integralni cikel proizvodnje na nivoju železarne.

Kljub temu, da imajo delavci v livarni II, zaradi slabših proizvodnih rezultatov nižje OD, so prizadevni pri delu in delajo praktično pod težkimi tehnološkimi pogoji in prav zaradi tega delavce večkrat čudi predvsem neobjektivna kritika na račun livarne II, ki je precej prisotna v javnosti.«

Na koncu svojega izvajanja je dejal, da je zlasti na področju livarstva potrebno delati predvsem v smislu razvoja in dograditve, intenzivno delati in kolikor sredstev iz lastne amortizacije ne bo, bo potrebno pridobiti nekaj kreditov in na ta račun zagotoviti sredstva za reprodukcijo tako, da bi s tem poskrbeli za res neko integralno celotno proizvodnjo, katere namen je tudi v TOZD livarni.

Ferdo HALER

se je dotaknil vprašanja ekonomskega položaja TOZD 114. p. in nekatere problematike v sami TOZD.

Z ozirom na to, da je TOZD začetek letošnjega leta pričel z določenimi težavami, ko je primanjkovalo naročil in reprodukcijskega materiala ter osnovnih surovin, ugotavlja, da je bil v 9 mesecih dosežen določen rezultat. Ob upoštevanju rezultatov proizvodnje v oktobru, ki jo lahko ocenjujemo z ozirom na količino in asortiman, smatra, da je situacija kljub težavam v začetku leta zadovoljiva.

»Lahko bi rekel, da v vseh obratih čutimo neko posebno vzdušje, neka prizadevanja tako, da lahko računamo na koncu leta z nekimi rezultati, ki nam bodo zagotovili, tako področje nagrajevanja v okviru plana in pa verjetno dober začetek drugega leta.«

V zvezi s problematiko v TOZD je tov. Haler opozoril na težave z delovno silo, še posebej če pogledamo na odsotnost z dela. Prav zaradi tega se na plavžu pogovarjajo o ukinitvi četrte izmene, v valjarni I pa je ostalo še skoraj polovico neizkoriščenih dopustov.

Kot drugo opozori na problematiko zastojev. Na področju vzdrževanja ugotavlja, da je že napravljen določen korak naprej, vendar pa smatra, da preventivno vzdrževanje še ni našlo svojega mesta in ne daje zadovoljivih rezultatov. Na tem področju bodo potrebni še prejšnji napor, tako s strani TOZD ViT kot ostalih obratov. Tov. Haler je zaključil: »Če bodo rezultati v določenih sredinah je nujno potrebno spregledati tudi gospodarski načrt, ki je predvideval povprečne OD, saj do določene meje imamo postranske stimulanse za večjo proizvodnjo, vendar smatram, da je glavni stimulan za to nagrajevanje, posebej še zato, če to ni nad mejami, ki jih je družba omejila in začrtala.«

Franc ZELIČ

Iz vrste aktualnih kadrovskih problemov je izpostavil dva in sicer uveljavljanje zakona o združenem delu na področju delitve OD na podlagi rezultata posameznega delavca in pa nekatere probleme zaposlovanja, prav zaradi tega ker sta medsebojno neposredno povezana in ker v tem trenutku zaradi postavljenih rokov v zakonu o združenem delu morajo v organizacijah združenega dela biti rešena vprašanja osnov in meril za delitev OD.

Svoj prispevek je tov. Zelič končal z ugotovitvijo, da uveljavljanje novega sistema delitve OD terja usklajanje, strokovno, samoupravno in politično aktivnost. ZK oz. mi vsi člani ZK pa moramo biti nosilci zavestne akcije za spreminjanje teh odnosov.

Dušan BURNIK, dipl. ing., direktor delovne organizacije

Tov. Dušan Burnik je svoj prispevek pričakovano namenil osvetlitvi gospodarskega položaja TOZD in DO na podlagi 9-mesečnih rezultatov.

Po zares izčrpnih in konkretnih razlagi gospodarskega položaja posameznih TOZD in DO, in ugotovitvi, da je trenutna situacija precej kritična, je podal nekaj smernic za izboljšanje trenutnega stanja in da bi letošnje poslovno leto zaključili uspešno.

Na koncu svojega izvajanja je dejal: »Prav člani ZK bi morali na podlagi analiz in podatkov, s katerimi se srečujemo v tem letu, zlasti pa na DS TOZD, vplivati na to, da bomo akcijske programe, ki smo si jih sami zastavljali, resnično uresničili.«

Franc MAČEK

se je v svojem prispevku omejil na vprašanje okoli dogovarjanja med TOZD in DSSS in podal nekaj misli o delegatskem sistemu v Železarni Štore.

Med drugim je tov. Maček povedal: »V naši sredini opažamo, da prihajajo delegati na seje nepripravljene, celo brez gradiva; temeljne delegacije se le redko sestajajo, ali pa sploh ne in seje delegacij so v večini primerov nesklepčne. To je področje kjer nas časa še veliko dela, če hočemo, da bo delegatski sistem resnično zaživel.

V zaključku svojega izvajanja je konferenco seznanil, da je bil na volilni konferenci osnovne organizacije ZK TOZD ViT sprejet sklep, da bo delegatski sistem osrednja točka dnevnega reda 1. seje te OO ZK.

Ivana VERŠNJAK

Podala je kratko poročilo o poteku izdelave plana oz. izvrševanja nalog po sprejetem rokovniku za izdelavo gospodarskega načrta.

»Od sprejetja rokovnika, po katerem bi bilo možno izdelati gospodarski načrt in ga sprejeti v letošnjem letu, odstopamo za štiri tedne, je dejala tov. Ivana.

Po obrazložitvi vzrokov za odstopanje je zaključila: »Služba planiranja bo z ustreznimi nadurami poskušala nadoknaditi zamujeno in izdelati plan na podlagi danih podatkov še v tem letu.«

Drago STOKOVNIK

Tov. Drago je podal oceno samoupravnih in političnih razmerov v TOZD 114. p.

Med drugim je dejal: »Ko kritično ocenjujemo vsebinsko izpolnjevanje zakona o združenem delu, naj omenimo tudi nekatere člane ZK, ki so premalo aktivni pri uveljavljanju, iskanju boljših in bolj učinkovitih poti, v smislu ZZZ. Še vedno je pri nekaterih prisotna miselnost, da je TOZD avtonomna zaključena celota z lastnimi interesi, ne pa z interesi skupnosti.«

V nadaljevanju je tov. Drago dejal: »Komunisti v TOZD 114. p. zahtevamo od komunistov v tovarni traktorjev, da z ozirom na vložena sredstva s strani proizvodnih TOZD in z ozirom na odgovornost pri negativnih rezultatih, organizirajo to dejavnost v smislu organiziranosti v ostalih TOZD, da se koristi v maksimalni meri storitve DSSS, vse v cilju zmanjšanja stroškov na enoto proizvoda.«

V zaključku se je dotaknil vprašanja neuspelega referenduma v obratu jeklovleka. Kljub prizadevnosti odgovornih v TOZD in ugotovitvi, da imajo pogoje za ustanovitev TOZD, je bil rezultat glasovanja negativen. Izhajajoč iz dejstva, da je bila ta sredina vseskozi zelo pasivna do samoupravnih odločitev in tudi neučinkovita v družbeno-političnem delu, potem tak rezultat delavce v TOZD niti ne preseneča. Očitno je namreč, da v obratu manjka povezanosti z družbeno-političnimi organizacijami, saj sta v tej sredini samo dva komunisti pa še ta dva pasivna, pa tudi sindikat po svojih poverjenikih ni učinkovit.

Tov. Drago je zaključil: »Smatram, da smo člani ZK, skupaj z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami v TOZD, sposobni te stvari urediti znotraj TOZD, sama situacija, v kateri smo se znašli pa je samo ena izkušnja več pri našem nadaljnjem delu.«

Ostali razpravljalci

Lazar Jovanovski se je dotaknil vprašanja dohodkovnih odnosov in delitve dohodka kot osnove v svobodni menjavi dela.

Mihael Vizjak je orisal problematiko, s katero se srečuje aktiv komunistov neposrednih proizvajalcev pri OK ZKS Celje.

Anton Franulič je seznanil konferenco s tržnim položajem delovne organizacije ob koncu leta 1977.

Bojan Sedlar se je opredelil do nekaterih bistvenih vprašanj mladinskega delovanja ter skušal nakazati rešitve za odpravo različnih problemov, s katerimi se mladina ubada.

Štefan Krumpak se je omejil na vprašanje požarne varnosti v Železarni Štore.

Polde Slapnik je pozdravil konferenco v imenu OK ZKS Celje in ob tem spregovoril o gospodarskem in političnem stanju v občini. Na kraju je tov. Slapnik pohvalil delo družbeno-političnih organizacij Železarne Štore, rekoč da smo v železarni zelo dobro razvili člene ZZZ, da smo daleč prišli v dohodkovnih odnosih in da smo dobro organizirali delo SDS.

ZK V ŽELEZARNI ŠTORE

V Komite ZK Železarne Štore so bili izvoljeni:

1. Stane Plazar, rojen 9. 5. 1935, član ZK od leta 1961, vodja oddelka za kadrovske zadeve; 2. Dragan Simović, rojen 20. 4. 1951, član ZK od leta 1973, tehnolog v oddelku za kakovost; 3. Olga Čuvan, rojena 18. 1. 1926, član ZK od leta 1947, vodja finančnega sektorja; 4. Ignac Korošec, rojen 29. 7. 1926, član ZK od leta 1949, vodja peči v jeklarni I; 5. Jože Florjančič, rojen 19. 3. 1931, član ZK od leta 1950, delovodja v livarni II; 6. Drago Stokovnik, rojen 31. 7. 1944, član ZK od leta 1963, vodja armaturne delavnice; 7. Mirko Gozdnikar, rojen 11. 11. 1943, član

ZK od leta 1963, tehnolog v pripravi vzdrževanja; 8. Martin Metličar, rojen 22. 10. 1951, član ZK od leta 1973, skupinovodja v obdelovalnici litine; 9. Edo Loriger, rojen 5. 8. 1950, član ZK od leta 1971, tehnolog v tovarni traktorjev; 10. Ludvik Zvonka, rojen 1. 5. 1930, član ZK od leta 1967, tajnica v TOZD KGSG; 11. Franc Maček, rojen 4. 8. 1947, član ZK od leta 1968, skupinovodja v elektrodavnici; 12. Pavel Sokoli, rojen 11. 8. 1930, član ZK od leta 1961, šofer v TOZD DPG; 13. Anton Vindiš, rojen 8. 11. 1943, član ZK od leta 1964, delovodja v merilni službi.

Za sekretarja Komiteja ZK Železarne Štore je bil soglasno izvoljen tov. Mirko GOZDNIKAR.

Za namestnika sekretarja Komiteja ZK Železarne Štore je bil soglasno izvoljen tov. Drago STOKOVNIK.

Novoizvoljeni sekretar Komiteja oz. Konference ZK Železarne Štore tov. Mirko Gozdnikar se je takole zahvalil za zaupanje:

Ob koncu današnje volilne konference bi se želel v imenu novoizvoljenega komiteja in v lastnem imenu zahvaliti za izkazano zaupanje. Mislim, da ne bo napačno, če rečem, da smo z današnjim dnevom prejeli odgovorne naloge. Te naloge postavlja pred nas ZK, po drugi strani pa delavci železarne, katerim smo tudi odgovorni za naše politično delovanje. Ne morem si predstavljati dobrega in uspešnega dela komiteja, brez idejno močnih, dobro organiziranih in delavnih OO ZK v železarni. Znotraj OO ZK pa polno angažiranost slehernega člana. Le na tak način bomo kos nalogam, ki ne bodo lahke. Vendar, komunisti železarne smo že nešteto dokazali, da smo sposobni izvrševati tudi najtežje naloge in jih bomo tudi v bodoče.

Če samo bežno pogledamo program dela komiteja in konference, ugotovimo, da je poudarek na gospodarjenju in uveljavljanju zakona o združenem delu. Torej na vsebinski uveljavitvi dohodkovnih odnosov in spreminjanju družbeno-ekonomskega položaja delavcev. Pri tem moramo izhajati iz ekonomske baze in razvijati takšne proizvodne, torej medsebojne odnose, ki bodo ustrezali današnji stopnji razvoja proizvodnih sil in obnemem pogojevali in vzpodbujali njihov nemoten razvoj. Izhajajoč iz tega, se odpira pred nami vrsta stvari, ki jih bomo morali urediti in razrešiti. Na tem mestu bi omenil samo nekatere, kot so: nagrajevanje po delu, ureditev pravic in obveznosti iz naslova minulega dela, sprejem samoupravnih aktov, priprave na volitve samoupravnih organov, družbeni standard, področje svobodne menjave dela, itd.

Boriti se moramo za enak družbeno ekonomski položaj delavca, ne glede na to, kje združuje svoje delo, pa naj si bo to v kateri koli TOZD ali DSSS. Delavec mora doumeti, tam kjer to še ni, da rezultati dela niso odvisni samo od njegovega živega dela ali dela ozke skupine, temveč tudi od minulega dela in rasti produktivnosti naše celotne samoupravne družbe.

Za širjenje socialistične družbene zavesti in osveščenje delavcev, pa smo v največji meri odgovorni prav člani ZK, ki moramo vsakodnevno delovati v idejno političnem smislu v sredinah, kjer delamo in živimo. Članstvo v ZK je tisto, ki pozna in mora poznati smeri razvoja naše samoupravne socialistične družbe. Da pa bomo sposobni dojemati vsebino sodobnih družbenih tokov in se upreti, kakor bo potrebno, tistim težnjam in dejavnikom, ki poizkušajo ta razvoj zavirati, ali ga celo onemogočiti, se moramo tudi sami nenehno izobraževati in idejno usposabljanje. Pri izobraževanju članstva je potrebno poleg že ustaljenih oblik kot so: tečaji, seminarji, politične šole, predavanja, itd., še bolj intenzivno pospeševati individualno izobraževanje. Ravno temu področju bomo morali v predkongresnem obdobju posvetiti vso skrb.

Prepričan sem, da bomo s skupnimi naporimi kos zastavljenim nalogam; v to sem prepričan tem bolj, ker že dosedanje rezultati kažejo, da vsi vemo, kam teži naša družba in kakšen je njen cilj, ker nam je pa to poznano, nam preostane samo še delo, tega smo pa v železarni itak navajeni.

Na podlagi sklepa VII. seje Komiteja ZK železarne Štore so bile v dneh od 4. 10. do 14. 10. 1977, v domu železarjev na Teharjah, izvedene volilne konference osnovnih organizacij železarne Štore. Zaradi objektivnih razlogov volilne konference ni imela OO ZK TOZD energetika.

Poleg običajnega pregleda dela za preteklo mandatno obdobje so komunisti na volilnih konferencah spregovorili tudi o nekaterih vprašanjih, ki jih je potrebno razrešiti in so specifična za posamezne TOZD oziroma skupne službe.

Na podlagi poročil in ugotovitev ter predlogov iz razprav, bodo izdelani zaključki posameznih volilnih konferenc, s stališči iz razprave pa bodo tudi dopolnjeni že sprejeti programi dela.

Osnovne organizacije so na svojih volilnih konferencah izvolile nova vodstva organizacij — sekretarje in člane sekretariata, člane občinske konference ZKS Celje in verificirale so kandidatno listo za vodstvo Komiteja ZK oz. Konference ZK železarne Štore.

Za sekretarje OO ZK so bili izvoljeni:

OO ZK TOZD 114. p. — Ignac Korošec, OO ZK TOZD livarne — Jože Florjančič, OO ZK TOZD mehanska obdelava — Martin Metličar, OO ZK TOZD ViT — Franc Maček, OO ZK TT — Edo Loriger, OO ZK SGKG — Ivan Gračner, OO ZK DPG — Pavel Sokoli, OO ZK skupne službe — Stane Plazar.

Za člane občinske konference ZKS Celje so bili izvoljeni:

Tomo Majer, Ivan Štefančič, Peter Grdina, Franc Sovič.

Novi sekretar konference ZK

Tov. Mirko Gozdnikar, rojen 11. 11. 1943, na delovnem mestu »tehnolog« v pripravi vzdrževanja, je

v začetku deloval v mladinski organizaciji in je bil zaradi aktivnosti predlagan in sprejet leta 1963 v članstvo ZK.

Tov. Mirku je bila pred leti zupana funkcija sekretarja OO ZK TOZD ViT, izvoljen pa je bil tudi v svet ZK oziroma Komite ZK Železarne Štore. Svojo aktivnost kaže tudi pri delu sindikata in opravlja funkcijo namestnika predsednika sveta Konference OOS Železarne Štore. Vseskozi pa je deloval tudi v različnih organih samoupravljanja, med drugim je bil tudi predsednik DS TOZD ViT in član raznih komisij.

Tov. Mirko je v letih 1975—1976 uspešno končal srednjo politično šolo v Dobrni.

Svojo aktivnost pa izkazuje tudi na terenu kot član sveta krajevne skupnosti Laško in predsednik komisije za gospodarjenje pri svetu krajevne skupnosti.

KAJ POMENI KONGRES AKCIJE?

Kongres akcije pomeni tudi to, da bomo usmeritev, načrtano na 21. seji CK ZKJ, na 29. seji CK ZKS, s pismom in z drugimi dokumenti uresničevali praktično. Ne gre za kopičenje papirjev, novih deklaracij ampak — da razredno usmeritev uveljavimo v praksi. Zagotoviti moramo kontinuiteto takšne usmeritve, vsakemu našemu delavnemu človeku mora priti v zavest, da nobena pot, ki ni pot socialističnega samoupravljanja, ni sprejemljiva za našo družbo in za slehernega izmed nas — za slehernega delovnega človeka in občana.

Franc Šetine

ODGOVORNOST DELEGATOV

Dr. Marijan Breclj, predsednik skupščine SR Slovenije, je na obisku v Lenartu opozoril:

V Sloveniji je bilo v razne delegacije izvoljenih okrog 50.000 ljudi. Bolj bi se morali zavedati, kolikšno politično odgovornost imajo vsi ti delegati, predvsem pa bi se tega morali zavedati delegati sami. Ob evidentiranju kandidatov za volitve v nove samoupravne organe in pri volitvah moramo vedeti, da izročamo novim delegatom zelo važno javno funkcijo.

REVOLUCIJA JE VELIKA PO SVOJI RESNICI

Eden izmed naših najbolj uglednih piscev Jure Franičević-Pločar je rekel:

Kaj se pravi posegati v revolucijo? Nekaterim je to pomenilo tudi nekaj zamolčati. Toda: revolucija je velika po svoji resnici in samo po svoji resnici. Morala je prekoračevati sama sebe, nastajati z ljudmi, ki so v njo prinesli svoje napake in vrline, svoje strahove in komplekse, svoje dvome in dileme, svojo ljudsko hrabrost in veličino. Zaradi njih se je morala revolucija včasih boriti tudi sama s seboj. In nikdar ni omagala in nikdar naša revolucija ni pokleknila — prav zaradi tega, ker se ni bala resnice. Tudi tiste najtežje, kadar je morala čistiti svoje vrste ljudi, v katere smo nekdanje verovali. Zato njej ni potreben okras, ker vsak okras zmanjšuje njeno vrednost. To, kar jo krasi, je njena neprekinjena borba za resnico. To je tisto, o čemer želim govoriti v svojih romanih.

VAŽNE TELEFONSKE ŠTEVILKE

Zavod za požarno varnost in sedež štaba OZ	22-090 ali 93
Uprava javne varnosti	23-941 ali 92
Reševalna postaja	94

Kako smo gospodarili v devetih mesecih letošnjega leta

Pri obravnavi rezultatov poslovanja za devet mesecev letošnjega leta ugotavljamo, da smo skupno in gotovo proizvodnjo na nivoju delovne organizacije dosegli z indeksom 99, tako, da do zaključka leta načrt lahko dosežemo. Po posameznih TOZD pa je realizacija proizvodnje manj ugodna, saj zaostaja od načrta v TOZD livarn za 8% v TOZD mehanske obdelave kar za 19%. Napram istem razdobju lani smo proizvedli 3.168 t manj blagovne proizvodnje. Tovarna traktorjev je od načrtovanih 4.000 kom. traktorjev proizvedla 905 kom. oziroma 22,6% napram planu.

Izkoristek stroška opredeljuje izplen in to kaže naslednjo sliko:

V TOZD I zaostaja pod planskim normativom samo valjarna II za 1,4%, medtem ko v TOZD II, livarna II pa kar 13,9% in v TOZD III za 4,7%. Normativni količinski izmeček je bil dosežen na nivoju DO samo v višini 51,8%, v TOZD I samo 40%, v TOZD II 100% in v TOZD III 82,3%. Izmeček izražen v vrednosti pa je bil dosežen v TOZD I v višini 68,5% v TOZD II v višini 112,2% in v TOZD III v višini 80,9%, na nivoju DO pa 96,1%. Tudi normativ odpadkov je na nivoju DO po planu in predstavlja samo 85,5% s planom določenega.

Prodaja

se je na domačem trgu v glavnem odvijala brez zastojev, vse razpoložljive kapacitete so bile pokrite z naročili. Pri livarni je veliko zamujanje dobavnih rokov za ulitke in konti litino. Planiranih prodajnih cen kljub boljšemu asortimanu nismo dosegli v TOZD I. in TOZD livarn, medtem ko so v TOZD mehanska obdelava prodajne cene za 6,2% višje. Prodajna cena za delovno organizacijo zaostaja od predvidene še za 1,3%.

Zelo neugodno ocenjujemo zunanje-trgovinsko menjavo. Celotna izvršitev izvoza v znesku 3.410.886 \$ — predstavlja 46,2% izvršitve letnega načrta, medtem ko je uvoz vrednosti 8.123.099 \$ — realiziran za 58,8%. Uvoz pokrivamo z izvozom le z 42%.

Osebnih dohodki in zaposleni

V letošnjem letu nas je bilo povprečno zaposlenih 3.232, če temu prištejemo še nadure in delo po pogodbi pa 3.339. Povprečni čisti osebni dohodki so znašali 4.491,— din na zaposlenega.

Celotni dohodek in njegova delitev

V teku so razprave o gospodarjenju posameznih TOZD, kjer vsi delavci sodelujejo pri ocenjevanju devetmesečnega poslovanja ter z osebnim izjavljanjem odločajo o začasnih delitvi ustvarjenega dohodka.

Navedeni rezultati se nanašajo na celotno delovno organizacijo, vključno s tovarno traktorjev v izgradnji:

		Indeks/Plan
Celotni prihodek	1.969.144	91
Minimalna amortizacija	75.242	95
Dohodek	345.292	110
Bruto osebni dohodki	199.049	110

Obvezni kazalci,

s katerimi se izkazujejo rezultati dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije so:

1. dohodek na delavca	109.803 din
2. dohodek v primer. s poprečno upor. sred.	0,22 din
3. čisti dohodek na delavca	69.856 din
4. akumulacija v primerjavi z dohodkom	0,07 din
5. akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom	0,12 din
6. akumulacija v primerjavi s popreč. upor. sred.	0,02 din
7. oseb. doh. in sredstva za skup. por. na delavca	62.761 din
8. čisti osebni dohodek na delavca	40.413 din

Poslovna sredstva

Ob periodičnem obračunu 30. 9. 1977 smo rabili 9% več sredstev kot na začetku leta. Največji porast beležimo pri zalogah. Zaloge materiala so porasle za 28%, zaloge polizdelkov in gotovih izdelkov so višje za 20%, kar zahteva dodatno obremenitev obratnih sredstev. Ocenjujemo, da so zaloge previsoke z ozirom na doseženo plačano realizacijo, ki je v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta višja za 21%. Poslovne terjatve so višje za 6%, medtem ko so denarna sredstva nižja za 21%.

Iz bilance sredstev je tudi razvidno, da so se povečale dolgoročne finančne naložbe za 23%, to so v glavnem posojila na nerazvite in združevanje za infrastrukturo.

V letošnjem letu smo aktivirali za 59.000.000 din investicij, vendar je stanje investicij v pripravi se vedno 99.100.000, ter je treba do kraja leta čim več investicij aktivirati. Struktura virov financiranja se nam je poslabšala, saj smo na začetku leta 50% vseh poslovnih sredstev financirali z lastnim poslovnim skladom, 30. 9. pa v poprečju samo 45%. V velikem porastu pa je tuje kreditiranje, kar še podražuje proizvodnjo, kratkoročni krediti so višji kar za 54%.

Zaključek

Rezultati devetmesečnega poslovanja tega leta so sicer do pokrievanja osebnih dohodkov in nev kalkiliranih zakonskih obveznosti pozitivni za vse TOZD, razen TT, vendar vsi ne formirajo lastnih skladov in ostalih obveznosti, ki nas obvezujejo po samoupravnih sporazumih in dogovorih.

Do konca leta nam praktično preostaneta samo dva meseca, zato je nujno potrebno, da vsaka TOZD in vsi sektorji vložijo največje napore, oziroma vso aktivnost za realizacijo ciljev, postavljenih z akcijskimi programi, ki so bili sprejeti na podlagi rezultatov polletnega poslovanja. Ugotavlja se, da nekatere TOZD zaostajajo za nalogami, ki so si jih same postavile in sprejeli kot obveznost, zato naj ti še posebej temeljiteje precenijo predložene rezultate in raziščejo lastne možnosti v akcijskem programu zastavljenih ciljev.

Vzpodbuda inovatorjem, rast YU 77

Upravni odbor Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav — DIATI je organiziral strokovni ogled zvezne inovacijske razstave RAST YU 77 — radniško stvaralaštvo, ki je bila od 21.—30. oktobra na Reki.

Sicer je skušal upravni odbor DIATI organizirati v spomladanskem času strokovno ekskurzijo v TAM Maribor, vendar zaradi objektivnih okoliščin do realizacije ni prišlo.

Prav zato, ker so bili člani DIATI že prikrajšani za planirano ekskurzijo v TAM, so se za zvezno razstavo na Reki množično prijavili. Šestdeset prijaviteljev ni bilo moč prijaviti v en avtobus, niti z inovacijsko zamisljivo, zato sta bila naročena dva, petinštirideset in petnajst sedežni.

V petek, dne 28. okt. ob 6. uri smo se odpeljali proti Reki. Plan potovanja je predvideval ogled tovarne »TORPEDO« na Reki, razstavo RAST YU 77 in strokovni pogovor s tehničnim vodstvom razstave. Zahvaljujoč hitri vožnji in seveda malemu prometu na cesti, smo dokaj točno ob napovedani uri prispeli v tovarno »TORPEDO«, kjer so nas pričakali predstavniki, s katerimi smo se pozdravili in spoznali. V kratkih jedrnatih besedah so nam prikazali razvoj tovarne, nekaj osnovnih tehničnih in tehnoloških lastnosti in kaj proizvajajo.

Tu smo si ogledali linijo izdelave traktorjev »TORPEDO« po licenci Deutz, strojno obdelavo motornih delov, sestavljalnico in livarno. Delo poteka po tekočem traku, je organizirano in tudi uspešno. Njihova livarna je precej stara, oprema prav tako. Mostni žerjavi so celo na enosmerni električni tok, kar je danes že redkost. Vendar pa so ulitki livarne kakovostni in brez poroznosti.

V »Dvorani mladosti« na Trsatu, kjer je bila letos že tretjič zapored zvezna razstava inovacijskih dosežkov, nas je pričakal član odbora za realizacijo razstave tovariš Mihajlo Filiferović, dipl. ing. ki nam je zaželel dobrodošlico, razložil namen razstave, vrstni red in še posebej opozoril na razstavo v predverju »Tito, revolucija, zmaga«, ki je posvečena 40-letnici prihoda tovariša Tita na čelo KPJ, 40-letnici KPH in 85-letnici Titovega rojstva. Vsekakor je bilo premalo časa za res temeljit ogled vsega, kar razstavlja podjetja in posamezniki. Diatovci smo se razkropili, razstav-

ljene primerke ogledovali morda površno, bežno, vendar pa tisto, kar je komu bilo zanimivo, sorodno po stroki ali kako drugače, pa s skrbnostjo in pazljivostjo.

Naša železarna je imela svoj prostor na razstavi. Skrbno urejen je prikazal dosežke na inovacijskem področju v letošnjem letu. Razstavni primerki so bili zanimivi, s slikami pa smo skušali prikazati, kaj smo še naredili, izboljšali. Prav po svoje je bil zanimiv grafični prikaz inovacijskih dosežkov za leta nazaj in letošnje prvo polletje. Preprosto in enostavno, pa vendar zelo uspešno je prikazan v delovni organizaciji prihranek, izplačila inovatorjem in dosežki po posameznih TOZD.

Po ogledu razstave smo si še ogledali dva zanimiva strokovna filma, nato pa ob kavici in osvežilnem soku imeli kratek pogovor s tovarišem ing. Filiferovićem.

Morda je prav, da za zaključek povem, da je pot na Reko, v podjetje »TORPEDO« in na razstavo kljub časovni stiski uspela. Diatovci smo takoj imeli priložnost spoznati dokaj sorodno podjetje, »TORPEDO«, delo na liniji proizvodnje traktorjev, mehanske obdelave in dela v livarni. Na sami inovacijski razstavi pa smo bili prijetno presenečeni ob velikem številu razstavljenih primerkov, odlični organizaciji in prijateljskem sprejemu.

Pa vendar ne smem in ne morem vsega pohvaliti. Za takšno ekskurzijo, recimo samo za razstavo inovacijskih dosežkov, je potrebno več časa. V prihodnje moramo planirati samo ogled razstave, razgovor s strokovnim vodstvom, izmenjavo mnenj, vključiti zanimiva predavanja z demonstrativnimi in filmskimi prikazi, ki jih organizira sekretariat organizacije razstave. Upoštevati pa moramo tudi počitek, kajti prav je, da se naš inovator po ogledu razstave in strokovnem pogovoru sprosti in razveseli s svojimi tovariši.

Vlado Renčelj

v primeru požara
in nevarnosti:

TEL. 302

30 - letnica tovarniških glasil

V Borovu je bila 2. in 3. novembra 1977 osrednja proslava 30-letnice izhajanja glasil organizacij združenega dela. Ta proslava je imela še posebno slavnostno obeležje, saj se je vključila v slavnosti jubilejnega leta, ko praznujemo 40-letnico prihoda tov. TITA na čelo naše partije in njegovega 85. življenjskega jubileja.

Svečanosti v Borovu so se poleg republiških in pokrajinskih delegacij novinarjev in urednikov tovarniških glasil udeležili tudi številni predstavniki družbeno političnega življenja Hrvatske in Borova. Slovesnosti sta se udeležila tudi pokrovitelj proslave predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije MIKA ŠPILJAK in predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin MILENKOVIC.

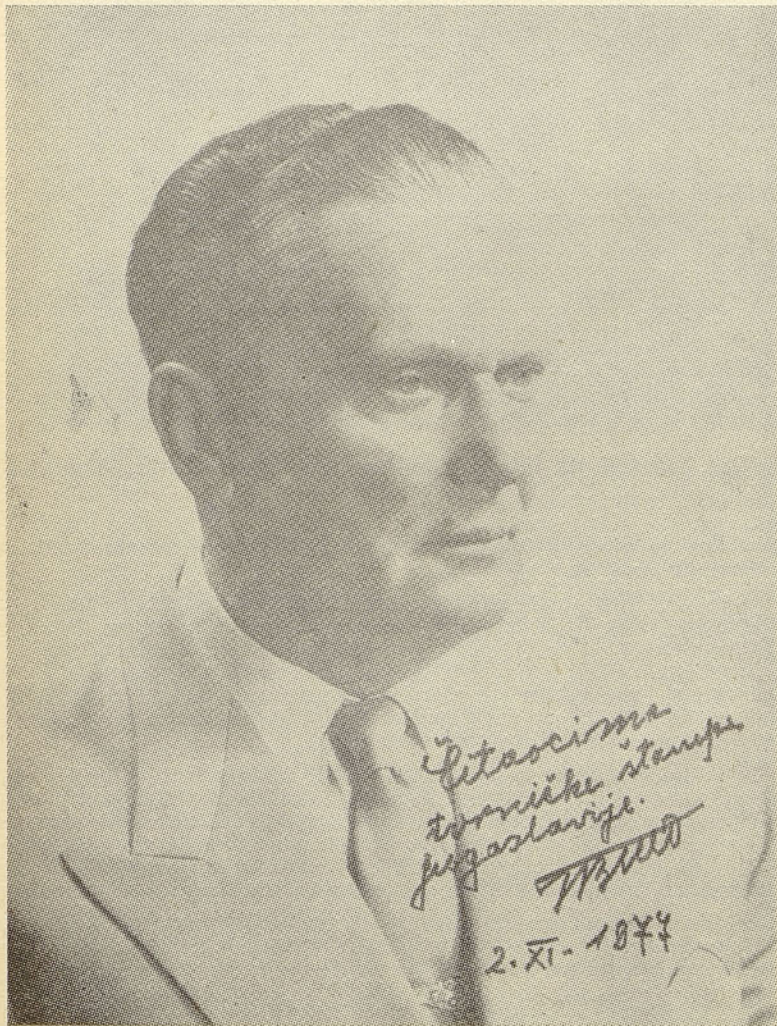
Slovesnosti so trajale dva dni. Prvi dan praznovanja je potekal razgovor o problematiki izhajanja tovarniških glasil ter njihove vloge v sistemu informiranja. V domu kulture v Borovu pa je bila zvečer otvoritev razstave glasil organizacij združenega dela. Na razstavi je bilo zastopanih 940 od skupno 1.500 glasil, kolikor jih izhaja v Jugoslaviji. Glasila, njih prve naslovne strani, so bile nalepljene na panojih prikazano po republikah in pokrajinah.

Na panoju Slovenije je na vidnem mestu bil tudi naš »Štorski železar« ter list »Štorski informator«.

Na posebnem mestu razstave so bila razstavljena glasila, osem najstarejših glasil, med njimi tudi »ZELEZAR« Železarne Jesenice kot drugi najstarejši delavski časopis v Jugoslaviji in najstarejši v SR Sloveniji. Prvo mesto v izhajanju glasil OZD je pripadlo glasilu »BOROVO« iz Borovo. Vsa najstarejša glasila v republikah in pokrajinah so prejela posebno priznanje »POVELJU« Zveze sindikatov Jugoslavije in Zveze novinarjev Jugoslavije.

Predsednik TITO pa je poslal vsem bralcem tovarniških glasil sliko s posvetilom-čestitko.

Drugi dan je bila v znamenju praznovanja slavnostna seja, na kateri sta o pomenu in vlogi tovarniških glasil spregovorila Đuro Stefanović predsednik organizacijskega odbora praznovanja in pokrovitelj slovesnosti MIKA Špiljak, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije.

Tovariš TITO je poslal čestitke vsem bralcem tovarniških glasil

Iz pozdravnega nagovora Mike Špiljka

TOVARNIŠKA GLASILA MORAJO BITI V PRVIH VRSTAH V BOJU ZA SAMOUPRAVLJANJE

Temeljne, delovne in sestavljene organizacije združenega dela so postale v sistemu naše socialistične samoupravne demokracije tista središča, v katerih ne sprejemamo samo sklepov, pomembnih zgolj za delavce v združenem delu, temveč se v njih izvaja politika, ki je bila še

do včeraj pri nas, v svetu pa praviloma v pristojnosti drugih ali v najboljšem primeru države in ne delavcev samih.

Takšen položaj samoupravljalcev zahteva drugačno, še bolj razvito obveščanje od tistega, ki ga imamo danes. Tovarniški tisk mora sprem-

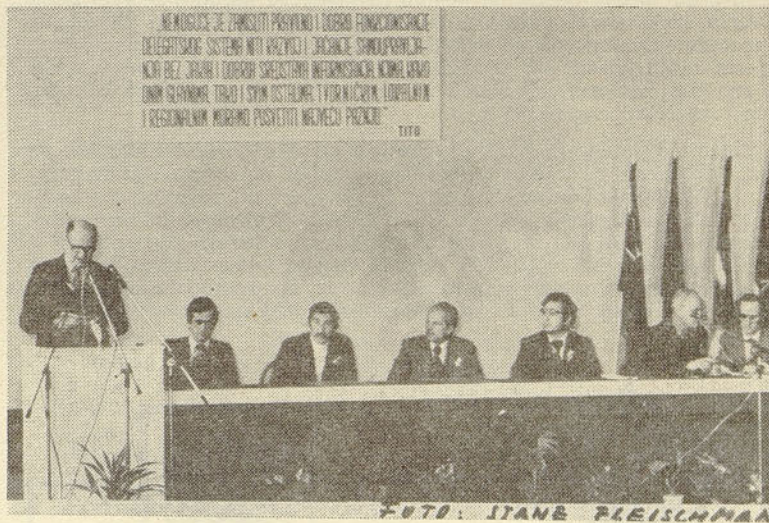

FOTO: IZABE REISCHMAN

Slavnostni govornik na proslavi 30-letnice tovarniških glasil, MIKA ŠPILJAK, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije med svojim govorom

ljati pospešeni samoupravni proces in obveščati delavce o vsem, kar je pomembno za njihovo življenje in delo ter jim tako pomagati, da bodo odgovorno sodelovali pri sprejemanju samoupravnih ali političnih odločitev.

Tovarniška glasila in tudi vsa druga sredstva obveščanja morajo, opirajoč se na najnaprednejše subjektivne sile v kolektivu, biti skupaj z delavci v prvih vrstah v boju za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Napredna so samo tista sredstva obveščanja, ki podpirajo razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ki nasprotujejo vsemu, kar takšen razvoj zavira, ki se bojujejo proti nezakonitemu odvzemu delavskih pravic, pa naj si je beseda o samovolji, grupaštvu, klikah, primitivizmu, tehnokratizmu ipd. Usposabljanje tovarniških glasil kot borbene glasil delavcev po naravi razvoja naše družbe ne more biti uspešno, če bodo ta glasila, kakor tudi druga sredstva obveščanja v združenem delu, ostala obrnjena samo proti sebi — svoji temeljni organizaciji združenega dela, delovni ali sestavljeni organizaciji — in ne proti združenemu delu v celoti in širši družbi.

V prizadevanjih, da bi delavec presegel mejo svoje temeljne organizacije, da bi ne bil samo oblikovalec samoupravnih tokov v njej in da bi se vključil v odločanje o celotni družbeni reprodukciji povsod, kjer se sprejemajo sklepi, pomembni za delavski razred, je vloga tovarniškega tiska nenadomestljiva.

Glasila organizacij združenega dela bi morala bolj kot do zdaj spremljati porabo tistega dela dohodka, ki ga delavci v TOZD namenajo za krajevne in interesne skupnosti, občino, pokrajino in republiko, vse do federacije. V tej smeri si tudi prizadevamo za nekatere spremembe v političnem sistemu, pri tem pa bi se tovarniški tisk moral kar se da neposredno vključiti.

Po mnenju tovariša Špiljka bi morali tovarniški časopisi bolj kot do zdaj spremljati delo delegatov in delegacij, obveščati delavce o tem, kakšna stališča naj delegati zavzemajo, s kakšnimi težavami se srečujejo, za kakšna stališča glasujejo. Poleg tega bi morala tovarniška glasila vplivati na delegate, da se pri odločanju zavzemajo za avtentični delavski interes.

V sredstvih obveščanja v organizacijah združenega dela je treba razvijati kritični pogovor, katerega, resnici na ljubo, ni dovolj niti v drugih časopisih niti v vseh družbenih strukturah. Tovarniška glasila bi morala biti bolj odprta za same delavce, za njihovo ustvarjalno politiko in predloge, ki ne bi rušili ljudi, ampak jasno pokazali na določene negativne pojave in njihove nosilce ter predlagali boljše rešitve. Delavska glasila morajo biti še bolj prežeta z delavsko dušo, več delavcev kot do zdaj mora pisati o svojih pogledih. Če bomo šli po tej poti, je menil ob koncu tovariš Špiljak, bodo delavci pripomogli, da bodo njihova glasila odprta za kritiko, ki bo vplivala na graditev novega in odstranjevanje ostankov starega.

Iz govora Đura Stefanovića

GLASILA OZD SO NAMENJENA DELAVCEM IN NE NEKAKŠNIM »VIŠJIM STRUKTURAM«

S sprejetjem nove ustave, zakona o združenem delu in s sklepi 10. kongresa Zveze komunistov ter 7. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije so bili dani pogoji, tako politični kot zakonski, za nadaljnji vsestranski razvoj sistema obveščanja v združenem delu, v njegovem okviru pa tudi tovarniškega tiska.

(dalje na strani 6)

30 - letnica tovarniških glasil

(nadaljevanje s 5. strani)

Ni razlogov, da ne bi bili zadovoljni z dosedanjim razvojem glasil v organizacijah združenega dela; že samo, če pogledamo, od kje smo krenili pred 30 leti. Nekaj pa je tudi razlogov za nezadovoljstvo, zlasti ko vemo, kam smo se namenili. Kajti ob velikih uspehih, ki jih seveda ne moremo prezreti, danes približno poldruhi milijon delavcev še ne prejema svojih glasil, kar seveda ni ugoden podatek, če vemo, da več kot ena tretjina vseh zaposlenih ne prečita ne tega ne onega časnika, razen tovarniškega glasila.

Precej je še glasil, ki jih še pestijo otroške bolezni tovarniškega tiska: suhoparno pisanje, prepisovanje gradiva in nerazumljivih poročil. »...Ni vseeno«, je dejal tovariš Tito v enem od pogovorov z novinarji, »kako je napisana kakšna stvar. Ni dovolj pisati o nečem veliko, pri tem pa izgubiti merila o zanimivosti stvari, o kateri pišemo. Zato si prizadevajte pridobiti dober stil pisanja. Besedičenja ne trpim, še zlasti, ko nekdo naniza vrsto fraz, in to kljub temu, da je mogoče neko misel povedati preprosto. Pri tem često uporabljamo tujke za pojme, za katere

U OKVIRU OPŠTEJUGOSLOVENSKEG JUBILEJA:
40-GODIŠNICE DOLASKA DRUGA TITA
NA ČELO KPJ I 85-GODIŠNICE NJEGOVOG ROJENJA

a povodom obeležavanja

TRIDESETOGODIŠNICE
(1947—1977)

POKRETANJA I RAZVOJA SREDSTAVA INFORMISANJA
U ORGANIZACIJAMA UDRUŽENOG RADA

VEĆE SAVEZA SINDIKATA JUGOSLAVIJE
I
SAVEZ NOVINARA JUGOSLAVIJE

DODELJUJU

POVELJU

LISTU "ŽELEZAR"-Železarne Jesenice

KAO PRVOM FABRIČKOM GLASILU KOJE JE IZIŠLO
u SR Sloveniji

U Beogradu, novembra 1977.

Predsednik
Veća Saveza sindikata Jugoslavije

MIKA ŠPILJAK

Predsednik
Saveza novinara Jugoslavije

MILUTIN MILENKOVIĆ

Priznanje, ki ga je dobilo uredništvo »ZELEZARJA« Železarne Jesenice in s tem tudi delovni kolektiv Jesenic. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo »Štorski železar«

Panó, na katerem sta bila razstavljeni tudi naš »Štorski železar« in »Informator«

imamo lepe in ustrezne domače besede in izraze. Pisati morate jasno, enostavno in resnično.«

Danes še nismo obračunali s prakso manipuliranja z informacijami: z izbiranjem tistih, ki jih delavci lahko izvedo, in s prikrivanjem tistih, za katere delavci naj ne bi vedeli. To svojevrstno cenzuro opravičujejo z »višjimi interesi« ali s poslovno skrivnostjo. Precej je še glasil, ki so še danes pod neposrednim ali prikritim nadzorom vodilnih in poslovnih organov in zato v večji meri služijo prav tem strukturam in ne delavcem, katerim so pravzaprav namenjena.

Te in druge slabosti so postale toliko bolj vidne prav zdaj, ko je v družbeno zavest široko prodrlo spoznanje, da si ne moremo zamišljati upravljanja, sprejemanja in nadzorovanja izvajanja samoupravnih sklepov brez udeležbe delavcev. Delavec ne želi biti obveščen samo o nečem, kar se je zgodilo, ampak pred vsem o prihodnjih ukrepih, da bo lahko tako ali drugače vplival na sprejemanje pomembnih odločitev.

Prav zato delavci gradijo boljši sistem obveščanja, zlasti v združenem delu. Zato je razumljivo, da od glasil v združenem delu zahtevamo, da bodo sledila nalogam, ki jih od njih terjata družba in delavski razred.

Delavec ve, kakšno informacijo si želi in kakšne ne; hoče biti vsestransko, pravočasno in resnično obveščen o vsem, kar se dogaja v naši družbi, o vsem, kar je pomembno za njegovo življenje in delo.

Dileme ne more biti več: glasila organizacij združenega dela so sestavni del informativnega sistema pri nas in če še kdo dvomi v to, je preozko in tehnokratsko zaprt zgolj v probleme znotraj svoje organizacije združenega dela. Tovarniška glasila so medij za posredovanje informacij 3,5 milijonom delavcev, ki ta glasila berejo. To je močno informativno orožje in najbolj brano informativno gradivo v Jugoslaviji.

V to praznovanje se vključuje tudi naš Štorski železar, čeprav razmeroma mlad — letos praznujemo 16-letnico njegovega izhajanja — pa je vendarle glasilo, ki prinaša našim delavcem potrebne informacije in vesti iz kolektiva in njegove širše okolice.

Analize stanja na svetovnem trgu

GIBANJA NA SVETOVNEM TRGU ŽELEZARSKIH SUROVIN IN IZDELKOV TER STANJE OB KONCU 1977. LETA PRI NAS

Poznavalci svetovnega trga jeklarskih izdelkov so napovedali, da se bo po neuresničenih predvidevanjih v preteklem letu, letu, stanje v 1977 letu že v drugi polovici občutno izboljšalo. Podobno kot se napovedi niso uresničile v preteklem letu, se ne bodo niti v letošnjem in najnovejše napovedi pravijo, da bistvene spremembe stanja ne bo vse do leta 1980. Letošnja svetovna proizvodnja jekla bo po vsej verjetnosti celo nekaj nižja kot je bila leta 1976. Ocena proizvodnje v državah zahodnoevropskega trga pravi, da bodo te proizvedle okoli 4 % manj kot leta 1976. Poleg angleške državne železarske industrije in italijanske, za kateri napovedujejo najvišje izgube v letošnjem poslovnem letu, je še vrsta železarn v Evropi in po svetu, ki bodo letošnje poslovno leto zaključile z izgubo.

Takšno stanje in izgledi se odražajo seveda tudi v raznih dogodkih in gibanjih, ki so značilni za krizna obdobja. Države, veliki proizvajalci jekla, skušajo z zapiranjem domačega trga zaščititi lastno proizvodnjo. Proizvajalci usmerjeni na izvoz, žele za zniževanjem cen prodati svoje proizvode in zagotoviti vsaj minimalno ekonomsko še opravičljivo izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Posledice takih gibanj so po eni strani določite uvoznih količin, po drugi strani pa si zapored slede prijave mednarodnim gospodarskim sodiščem zaradi dumpinškega zniževanja cen. V okviru držav zahodnoevropskega trga so ostro nastopili proti proizvajalcem betonskega železa iz okolice Brescie v Italiji, proti dumpinškim cenam japonskih in španskih proizvajalcev nerjavih kвалitet jekla itd.

Vrsta železarn omejuje proizvodnjo s skrajševanjem delavnika. Dnevno nastopajo problemi odpuščanja delovne sile zaradi ustavitve zastarelih obratov ali omejevanja proizvodnje. Odpuščanje delovne sile in naraščajoča brezposelnost povzročata v industrijsko razvitih državah socialne probleme, zaradi katerih so državne administracije primorane, posegati v dogajanje na tržiču jekla. Takšno stanje predstavlja tudi za naše trgovanje v izvozu, predvsem na področju konvertibilnih deviz izjemne težave zaradi depresiranih cen, ki so posledica večje ponudbe od povpraševanja. Del naše proizvodnje, predvsem proizvodnih sortimanskih viškov moramo izvažati, da si zagotovimo potrebne devize za zagotovitev najnujnejšega uvoza.

Analize sedanjega stanja na svetovnem trgu jeklarskih izdelkov kažejo, da med najmočnejše vzroke lahko prištevamo občutno zmanjšano gradbeno dejavnost in na drugi strani povečano proizvodnjo jekla v deželah v razvoju, predvsem v Južni Ameriki, Afriki, Indiji in drugod. Velike investicije, ki so že v teku v deželah

v razvoju in imajo namen zagotoviti pokrivanje lastnih potreb jekla in v večini primerov sosednjega področja napovedujejo, da se proizvajalcem jekla v industrijsko razvitih deželah močno zapirajo nekatera področja za njihov izvoz, s čemer bodo morali računati že v bližnji prihodnosti.

Kriza v železarski industriji je zavrla nekaj že napovedanih podražitev in povzročila tudi padec cen, kot je na primer za staro železo. Skoraj neverjetno je, da je cena za prvo kvaliteto starega železa padla od najvišje, ki je bila dosežena v letu 1974 z okoli 130 \$/t na sedanjo, ki se giblje okoli 50 \$/t. Samo v zadnjih dveh mesecih t. j. v septembru in oktobru je zdrknila od okoli 70 na 50 \$ in manj.

Že pred več kot dvema letoma so napovedali občutne podražitve železove rude. Zahtevi so bili celo 60 % in tudi več kot 100 % na obstoječe cene. Podražitve so sicer nastopile, vendar zaradi nastajajoče krize nižje, kot bi sicer. Sedaj napoveduje, o sestanek dežel proizvajalcev železove rude, predvsem v razvoju, ki napovedujejo zahtevke za občutne podražitve. Proizvajalci surovega železa uporabljajo vse več bogatih železovih rud zaradi potreb obogatitve vsipa in s tem izboljšanja ekonomike proizvodnje z višjo proizvodnjo in prihrankom koka. Pravijo, da bo že prvo četrletje prihodnjega leta prineslo to podražitev.

V Jugoslaviji bomo letos prvič presegli že za pred leti napovedano mejo 3 milijone ton surovega jekla in če bo vse po sreči in bo proizvodnja novih zmogljivosti proti koncu leta bolj stekla, bo ob koncu leta doseženo okoli 3,3 milijona ton. To je skoraj 20 % več kot je znašala proizvodnja leta 1976 in 13 % več kot leta 1975, doslej največje proizvodnje jekla pri nas, ko je ta znašala 2,9 milijona ton.

Že prihodnje leto lahko v Jugoslaviji izdelamo nad 4 milijone ton surovega jekla, zmogljivosti obstoječih naprav to gotovo dopuščajo in možnosti predelave so še zdaleč večje. Predvsem moramo pričakovati, da se bo povečala proizvodnja v novih LD jeklarnah železarne Smederevo in Zenice in da se bo z novo 60 t elektro pečjo železarne Nikšić povečala tudi proizvodnja elektro jekla.

V Slovenskih železarnah je znašala doslej najvišja proizvodnja jekla 1975 leta 795.000 ton. Letos je ne bomo dosegli in zopet bo minilo leto, pa ne bomo prišli čez našo doslej nedoseženo mejo 800.000 ton. Prva zasnova plana proizvodnje za prihodnje 1978 leto napoveduje, da te meje še eno leto ne bomo presegli. Prihodnje leto bo težko, ker neuravnane devizne bilance ne dopuščajo, da bi pokrili vse želje za uvozne surovine. Težave bodo z zagotovitvijo bogate železove rude za obogatitev vsipa pri proizvodnji belega surovega železa, težave bodo pri zagotovitvi potrebnih količin starega železa iz uvoza posebno še, ker se bodo vsi potegovali za uvozno staro železo, ki je sedaj precej cenejše kot domače. Teža-

va bo tudi z zagotovitvijo manjkajočega vložka za valjarne, ker izkazane potrebe znašajo za jugoslovanske železarne in predelavo izven združenja jugoslovanskih železarn okoli 1,7 milijona ton. Del teh potreb bodo seveda lahko pokrivala železarne, gotovo pa bo ostalo nad 1,2 milijona ton nepokrito. Vsem željam ne bo zadoščeno in predvsem se bo treba nasloniti na domače vire in še posebej na lastne zmogljivosti proizvodnje jekla.

Potrebe domačega trga bodo tudi v letu 1978 po sedanjih napovedih za okoli 700.000 ton večje od načrtovane lastne proizvodnje. V tej predvideni količini uvoza so predvsem izdelki, katerih v Jugoslaviji ne izdelujemo, ali v nezadostni količini. Ker bo ob težavah

z oskrbo z osnovnimi surovinami in vložkom domača proizvodnja jekla in gotovih izdelkov verjetno nižja od predvidevanj, bo na domačem trgu še vedno manjkalo posameznih izdelkov.

Ne samo v jeklarnah, tudi v valjarnah so zgrajene nove zmogljivosti za žico in profile, ki bodo že v prihodnjem letu precej spremenile odnose na domačem trgu, predvsem pri trgovskih kvalitetah. Nova elektro peč železarne v Nikšiču pa odpira tudi na področju elektro jekla novo poglavje v trgovini na jugoslovanskem trgu. Neoporečna in stalna kvaliteta naših izdelkov ter izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, so poleg prisotnosti na trgu predpogoj, da bomo zadržali dosedanje kupce in pridobili nove.

Zapisano v »Železaru« pred petnajstimi leti

— Poslovanje v razdobju januar — september 1962

V vseh ekonomskih enotah je dosežen pa tudi presežen proizvodni program, razen v valjarni, livarni valjev in obdelovalnici valjev, tako da je planirana proizvodnja ostvarjena v povprečju 75,8 odstotno, na ostvarjenju v isti dobi lanskega leta pa 103 odstotno.

Ob 19. rojstnem dnevu republike. Uvodnik in praznovanje dneva republike prinaša pomen II. zasedanja AVNOJ v Jajcu 29. 11. 1943 in rasti naše revolucije v povojnih letih ter stališča Jugoslavije do samoodločanja na poti lastnega razvoja v socializem.

— Polletna konferenca sindikalne podružnice

Krepitev gospodarske podlage in samoupravnih organov v kolektivu mora biti tudi v bodoče glavna skrb sindikalne organizacije. Referat na konferenci je podal tovariš Jože Lončarič, predsednik podružnice. Nekaj ugotovitev konference.

Letošnje leto bo prav gotovo velika preizkušnja za naš kolektiv. Razmeroma težka naloga je, ki smo si jo v začetku leta postavili: ustvariti 7 milijard in 800 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Posebno pozornost moramo posvetiti zakonitosti v poslovanju in notranjim odnosom v kolektivu.

Kadrovsko-socialna služba se bo morala bolj resno vključiti v reševanje številnih, navidezno nepomembnih problemov, ki pa kot celota v znatni meri vplivajo v kolektivu na stopnjo produktivnosti.

Potrebno je, da na današnji konferenci podrobno razčlenimo, kako daleč smo izoblikovali ekonomske enote in kakšne pristojnosti smo jim prepustili.

Po decentralizaciji samoupravnih organov je nastalo vprašanje vloge in dela obratnega delavskega sveta. Pravice in dolžnosti, ki so bile prenešene na samoupravne organe ekonomskih enot imajo večinoma le posvetovalni značaj.

V sedanjem dinamičnem razvoju ne more neka določena komisija z vrha urediti oziroma forsirati neko izračunano tabelarno politiko delitve po delu. Ta način še nosi v sebi staro, administrativno miselnost v delitvi osebnih dohodkov. Vodstva sindikalnih podružnic enot bodo morala v prihodnje bolj točno izvajati skupne in enotne politične akcije vseh političnih sil v obratu.

1.064 bolnikov z 21.917 dnevi bolezenske odsotnosti, ali 11,4 dni bolovanja povprečno na vsakega zaposlenega v prvem polletju nam predstavlja resen problem za poostre preventivnih mer.

Izpadom oziroma izostankom zaposlenih z dela je prav tako posvetiti posebno pozornost. Dejstvo, da obrati dosegajo plan kljub temu, da je v nekaterih dneh bilo tudi 19 % odsotnih, narekuje, da imamo ali preveč zaposlenih ali pa naši plani niso postavljeni pravilno.

Ivan Košir-Ris je opisal borbo v Jelenovem žlebu.

Delavski svet je na 10. rednem zasedanju 8. 10. 1962 razpravljalo o vlogi in pomenu socialnega zavarovanja; odobril je sredstva za nakup osnovnih sredstev v višini 7,8 milijonov din, odobril specializacijo v inozemstvu ing. Nečemu, ing. Starcu in Žohar Dragu, odobril likvidacijo DUR, odobril sredstva za gradnjo stanovanj v Šentjurju v višini 7,2 milijona din in odobril spremembo dolgoročnega investicijskega programa in znižanja investicijskih stroškov za 1,544 milijarde din, kar znatno zviša rentabilnost v primerjavi z odobrenim investicijskim programom.

V tehniškem podlistku je Anton Kline opisal potek in smisel tipizacije v dvigalogradnji.

Filmi v Štorah do 16. 12. 1962: »David in Goliat« — italijanski, »Te smem klicati mama« — argentinski, »Maščevalec Klor Ogli« — sovjetski, »Kam s truplom« — italijanski, »Med časom in večnostjo« — nemški in »Črni blisk« — nemški film.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Samoupravni organi, delavski sveti TOZD in DSSS, odbori in komisije so v mesecu oktobru in v prvi polovici meseca novembra 1977 obravnavali 9-mesečno poročilo o rezultatih poslovanja v tem obdobju ter o samoupravnih aktih, ki jih narekuje nova samoupravna organiziranost v DO. To so statut Temeljne organizacije združenega dela in samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v Temeljno organizacijo združenega dela ter Samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Slovenske Železarn.

O navedenem so potekale izredno intenzivne razprave, saj so to za njih posebnega pomena tako za uspešno zaključitev poslovnega rezultata v letu 1977, kot tudi prehoda s 1. januarjem 1978 na novo samoupravno organiziranost v DO.

Poleg navedenih osnovnih točk dnevnega reda njihovih zasedanj in sej so samoupravni organi obravnavali še naslednje:

DELA SVET TOZD — ENERGETIKA

Delavski svet TOZD energetika je v tem času imel kar dvoje zasedanj, na katerih je med drugim obravnaval mikroorganizacijo v njihovi TOZD ter sprejel sklep, da kadrovskega sektorja in odbor za dohodek in delitev v OD izpeljeta postopek za verifikacijo mikroorganizacije tako, da bo ta v skladu z organiziranostjo DO veljala s 1. 1. 1978. Obravnaval in ocenil je izdelan varnostni načrt v smislu družbene samozaščite ter naravne zaščite. Posebno pozornost je posvetil tehnološki in delovni disciplini in opozoril na nekatere pojave, ki so prisotni v TOZD.

Obravnaval je poslovanje TOZD za prvih osem mesecev in 9-mesečno poročilo.

Posebno točko dnevnega reda je posvetil delegatskemu sistemu in delu splošne delegacije in predlagal nekatera stališča za izboljšanje obstoječega stanja. Posebno kritična je bila razprava o oskrbi s pitno vodo v DO. Razpravljal je o pristopu k trajnem poslovnem sodelovanju ČELIK — SOZD SZ, o pristopu k posebni izobraževalni skupnosti, o delu komisije za varstvo pri delu, o varstvu okolja, o oddelku za gorilnike (delovna sila) ter sprejel Pravilnik o knjigovodstvu in o osebnih avtomobilih za službena potovanja.

DELA SVET TOZD ViT

je na zadnjem zasedanju, ki je bilo 20. oktobra obravnaval kadrovske spremembe v njihovi TOZD, reorganizacijo in ponovno ovrednotenje delovnih mest v skupini za vzdrževanje prog.

Nadalje je obravnaval predlog mikroorganizacije v preventivnem vzdrževanju in jo sprejel. Predlagal je organizacijsko spremembo v pripravi vzdrževanja in nabavne oddelke, o čemer mora odločiti še DS DSSS. Analiziral je pogodbeno dela za obdobje januar—junij 1977.

ODBOR ZA KADROVSKE SOCIALNE ZADEVE IN DRUŽBENI STANDARD

Odbor je na 7. redni seji, dne 14. 10. 1977 obravnaval sprejete sklepe 6. redne seje in izredne seje z dne 29. 7. 1977.

Ponovno je obravnaval ocenitev delovnega mesta »strokovni sodelavec« v sektorju za novogradnje in razporeditev tov. Subotičeve na to delovno mesto.

Odbor je sprejel sklep, da je potrebno k predlogu posredovati članom odbora točne navedbe in zadolžitve tov. Subotičeve.

Odbor je v celoti potrdil predlog podelitve štipendij za študij na srednjih, višjih in visokih šolah.

Potrdil je predlog kadrovskega sektorja o organizacijskih spremembah v valjarni II, pripravi vzdrževanja in v fakturinem oddelku.

Obravnaval in potrdil je predlog kadrovskega sektorja, da se za delavce stare nad 45 let izvede preventivni urološki pregled.

Tov. Sorčan Drago se je pritožil na sklep glede nepravilnega točkovanja in uvrstitve v prioritetni list za stanovanje. Odbor je ponovno po tehtni razpravi ugotovil, da je tov. Sorčan pravilno uvrščen v prioritetno listo, kot korisnik stanovanja, katerega nosilec stanovanjske pravice je njegova žena.

Na ŠKIMC Štore so uvedli za učence toplo malico. S tem v zvezi odbor zadoljuje kadrovskega sektorja, naj pripravi predlog za regresiranje malice štipendistom Železarn Štore po TOZD. Prav tako naj se prouči zahteve ŠKIMC Štore glede prispevka á 300 din na učenca za obnovo jedilnice šole.

Odbor je sprejel tudi sklep, da se naj takoj pristopi k izdelavi SS o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev DO ŽS in zadolžil komisijo za samoupravne akte v DO, da pripravi osnutek tako, da bi bil ta lahko sprejet do konca tega leta.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA TOZD MO

je na 8. redni seji obravnavala realizacijo sklepov 7. seje in ugotovila, da so bili vsi izvršeni.

Komisija je predlagala dnevna poročila o prisotnosti delavcev na delu od aprila do oktobra t. l. Ugotovila je, da so nekateri delavci delali preko z zakonom določenega delovnega časa. Postavljala se vprašanje, kako to, da obratovodja obdelovalnice valjev ni posvetil pozornosti pri pregledovanju in preverjanju dninskih poročil.

Komisija je na večkratno oporiščenje »ur v dobrem« tov. zorilo sodelavcev pregledala tudi Spolenak Franca in ugotovila, da je tov. Spolenak v času bolovanja večkrat prihajal na delo »na zahtevo predpostavljene« in te ure koristil v mesecu oktobru.

Za oba navedena primera komisija SDK zahteva od vodje TOZD MO, da proti kršilecema uvede postopek.

Komisija je zadolžila tov. Urbanca, da pripravi pregled službenih potovanj delavcev in TOZD MO in ugotovi smotrnost in korist le-teh.

Obravnavala je ustne pritožbe oziroma pripombe na SS o nagrajevanju po kakovosti proizvodnje v MO in zahteva, da se sporazum ponovno prouči in poroča na naslednji seji DS.

KOMISIJA ZA RACIONALIZACIJE

Komisija za racionalizacije pri DS Železarn Štore je na svoji 12. seji, dne 20. 10. 1977 obravnavala 14. novih predlogov s področja racionalizacij.

Zanimivo je, da je največ predlogov bilo iz TOZD ViT in sicer kar 10 predlogov iz TOZD 114.

panoge 2 predloga in iz TOZD livarn dva predloga.

Poleg novih predlogov je obravnavala tudi pritožbe predlagateljev iz I. polletja in ugotovila, da so sprejeti sklepi v skladu s SS o izumih in tehničnih izboljšavah Slovenskih železarn.

DELA SVET SKUPNIH SLUŽB

je na 9. seji 17. novembra 1977 obravnavala samoupravne akte in pravilnike ter 9-mesečno poslovanje DO. Obravnavala je organizacijske spremembe v nabavnem oddelku in pristop k posebni izobraževalni skupnosti za metalurgijo.

EKONOMSKO-GOSPODARSKI ODBOR

Na 17. seji 9. novembra 1977 je med drugim razpravljala o akciji zmanjševanja zaloga, ki je v teku. Kritično je ocenil odnos do poročil o poteku akcijskih programov, ki bi jih morale odboru posredovati TOZD.

Seznani se je s poročilom o izvršitvi letnega plana in operativnega plana za september in podprl akcijo ukrepanja za aktiviranje nove Junker peči v livarni II. Zadovoljil je pripravo dela livarn, da pripravi do konca tega meseca proizvodni program za obdobje od 1. 12. 1977 do 31. 3. 1978. Vodstva TOZD naj pripravijo analizo porabljenih nadur za leto 1977 in omejijo nadure na minimum. Sprejel je operativni plan za november 1977 z dopolnitvijo TOZD MO in livarn.

Sprejel je spreminjalni predlog delovnih sobot v zvezi praznovanjem »Dneva republike«.

Dodatno je odobril izplačilo za opravljanje nadure v projektnem oddelku.

Odobril je službena potovanja v tujino in seznanil se je o posredovanih potnih poročilih. Ob tem je ponovno opozoril vse predlagatelje službenih potovanj, da to storijo pravočasno s predlogi na EGO. EGO priporoča vsem članom kolektiva, ki potujejo na strokovno prakso, predvsem v tujino, da bi v sodelovanju z društvom DIT organizirali debatne večere po temah.

STANOVANJSKA KOMISIJA

je obravnavala na 12. redni seji 21. 10. 1977 stanovanjska vprašanja in s tem v zvezi dodelila izpraznjena stanovanja prosilcem, hkrati pa izvršila tudi nekaj zamenjav, ki so v skladu s prioriteto listo. Odobrila je sofinansiranje nakupa stanovanja tov. Grkinič Milanu iz livarne I, Straus Milanu iz EOS.

Obravnavala je tudi predlog o dodelitvi stanovanj strokovnjakom, o katerem pa bo odločala, ko bo dobila konkreten predlog o prioriteti prednosti prosilcev.

Zavrnila je prošnje za kredite in vloge za dodelitev stanovanj izven prioritete liste.

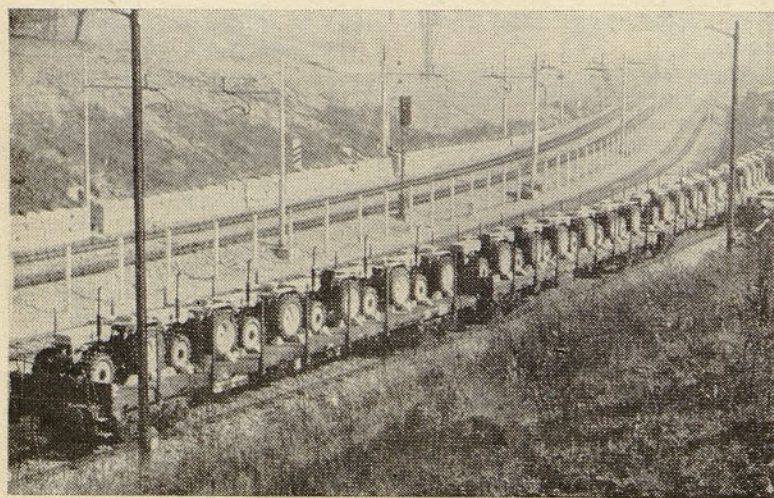
DELA SVET TOZD — DPG

je zasedal 27. 10. 1977 in obravnaval rezultate dela TOZD za obdobje I.—IX. 1977 in sprejel pravilnika o uporabi osebnih avtomobilov v službene namene in pravilnik o knjigovodstvu.

Obravnavala je tudi plačilo malice na ŠKIMC Štore.

(Nadaljevanje na 9. strani)

ODPREMA ŠTOROVSKIH TRAKTORJEV ZA ITALIJANSKO TRŽIŠČE

Kljub relativno skromni proizvodnji smo do sedaj odpremili na zapadna tržišča že 366 traktorjev.

Na podlagi dolgoročne pogodbe s firmo Fiat o kooperaciji je predviden stalni izvoz od 40 do 50 % naše proizvodnje na zapadni trg. Za prihodnje leto bo delež Železarn Štore v izvozu traktorjev jugoslovanskih proizvajalcev znašal kar 45 %, ostalih 55 % pa odpade na ostale jugoslovanske proizvajalce, kjer je glavni izvoznik IMT, dočim se ostali jugoslovanski proizvajalci traktorjev vključujejo z minimalno količino v izvoz.

Vodja tovarne traktorjev
Slavko PLEVNİK, dipl. ing.

Nesreče in druge škode v organizacijah združenega dela

Sekretariat za informacije pri Izvršnem svetu SR Slovenije nam je posredoval informacijo o delovnih nesrečah in drugih škodah, ki so nastale v organizacijah združenega dela.

Informacijo delovnem kolektivu posredujemo v skrajšani obliki z namenom, da jo skrbno preberete in primerjate to informacijo z stanjem v naši tovarni. Kajti tudi pri nas se srečujemo s podobnimi pojavi in nepravilnostmi, ki pa največkrat ostanejo nekažnovana.

Republiški sekretariat za notranje zadeve je pripravil posebno informacijo o požarih, lomih na strojih, eksplozijah, izlitijih industrijskih tekočin in drugih podobnih škodah v organizacijah združenega dela v SR Sloveniji v prvih treh trimesečjih letošnjega leta. Pri teh dogodkih je pri navedbah informacije izgubilo življenje 10 delavcev, dva pa sta bila hudo telesno poškodovana. Materialno škodo cenijo na okoli 50.000.000 din.

Ob ugotovitvah organov za notranje zadeve ob raziskovanju, je potrebno opozoriti zlasti na tista vprašanja, ki zadevajo ravnanje vodstvenih delavcev v obratih in OZD nasploh in, ki prepogosto dopuščajo tehnične in tehnološke pomanjkljivosti, ki so take, da uplívajo na varnost ljudi in družbenega premoženja. Nič manj pa ni sprejemljivo tudi dopuščanje slabih navad in razvad med delavci — neposrednimi proizvajalci in tudi delom tehničnega vodstvenega kadra, ki se kaže v slabem odnosu do dela in neustreznih medsebojnih odnosih. Taki pojavi kažejo, da med vse delavce še ni prodrla zavest o njihovi lastni odgovornosti za družbena sredstva, s katerimi upravljajo in da vsaka škoda, ki nastane, oškoduje vse delavce in vsakega posebej na skupno ustvarjenem dohodku.

Menim, da so dimenzije teh pojavov takšne narave, da bi pristojni organi občinskih skupščin morali o tem razpravljati z vidika družbene samozaščite, analizirati stanje na svojem območju ter se dogovoriti s TOZD za širšo akcijo varstva in zaščite družbene lastnine pred takšnimi in podobnimi posledicami. Takšno aktivnost kaže uskladitev s predstavniki političnih organizacij, zlasti sindikata.

Informacija je namenoma ilustrirana s posameznimi primeri, da bi tako vspodbudili skupščine občin in ostale družbene dejavnike, da v sleherni delovni sredini analizirajo razmere in zagotavljajo dejavnost, ki bo take razmere preprečevala.

Ljubljana, dne 7. 11. 1977

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE REPUBLIKE SLOVENIJE
IZVRŠNI SVET
Predsednik
Andrej Marinc

Informacija

o nesrečah in drugih škodah v organizacijah združenega dela v SRS

Organi za notranje zadeve so v prvih devetih mesecih letošnjega leta obravnavali 137 primerov požarov, lomov na strojih in napravah, eksplozij, izlitij industrijskih tekočin in drugih podobnih škod v organizacijah združenega dela na območju SR Slovenije.

Med navedenimi primeri je bilo 105 takih, s katerimi je bila povzročena večja materialna škoda, ki se skupno ceni na okoli 50.000.000 din, vendar brez tiste škode, ki je nastala zaradi zastoja v proizvodnji.

Vključno z nesrečo v Tovarni dušika v Rušah dne 24. t. m., je pri teh dogodkih izgubilo življenje 10 delavcev, dva pa sta bila hudo telesno poškodovana.

Od navedenih 105 primerov z večjo materialno škodo je bilo:

požarov	53
eksplozij	14
izlitij industrijskih tekočin	9
lomov strojev	23
drugo	6

Organi za notranje zadeve so vse navedene primere raziskovali po uradni dolžnosti sami oz. v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi (predvsem inšpekcijskimi) zaradi ugotovitve vzroka oz. odgovornosti za nastanek škode. Pri tem so ugotovili, da je v 53 primerih do škode prišlo zaradi malomarnosti oz. nevestnega ravnanja posameznikov, v 34 primerih so bile škode posledica tehničnih vzrokov oz. okvar, 10 škod je bilo povzročenih namerno, v 8 primerih pa vzroka še ni uspelo ugotoviti.

V vseh primerih, ko je bilo ugotovljeno namerno poškodovanje in ko je škoda nastala zaradi malomarnega oz. nevestnega ravnanja posameznikov, so bili ti ovadeni javnim tožilstvom.

Nevestnost in malomarnost je še vedno najpogostejši vzrok požarov in drugih škod, do katerih prihaja v organizacijah združenega dela. V posameznih primerih gre že za pojave grobe brezbrzičnosti. Tako so kljub široki publiciteti v sredstvih javnih občil o velikih požarih, povzročenih z neprevidnim ravnanjem pri varjenju v preteklih letih, v obravnavanem obdobju neprevidni varilci oz. tisti, ki so bili dolžni zagotoviti varjenje v varnih pogojih, ponovno povzročili 7 požarov s škodo okoli 3,5 milijonov din (Zelezarna Jesenice — iskre padale na kup žaganja; TAM — Maribor — iskre padale na kartonsko embalažo; Konus — Slov. Konjice — iskre padale na perlonske niti itd.).

Pri požarih, povzročenih s cigaretami ogorki, je vzrok nastanka izredno težko, včasih pa tudi nemogoče dokazati, tako da običajno ostaja le pri najverjetnejši domnevi o neposrednem vzroku. V letošnjem letu

pripisujemo neodgovorno odvrenemu cigaretnemu ogorku dva večja požara, ki sta skupno povzročila za ca. 11 milijonov din škode (Instalacije, Grosuplje, Novolet, žaga v Soteski). V obeh primerih je ugotovljeno, da je več delavcev kadilo v prostorih, kjer to ni dovoljeno oz. ne bi smelo biti dovoljeno.

Površnost pri manipulaciji s stroji in drugimi napravami, zlasti z različnimi stikali, ventili, merilnimi instrumenti in dr., so dokaj pogost pojav in se zadnje praviloma ne zve, dokler ne pride do večje škode. Pri čiščenju ali kontroli merilnih instrumentov (za pritisk, količino, mazivo in dr.) so pomote ali pa celo odsotnost kontrole, včasih usodne.

Največji škodi, ki ju pripisujemo nevestnemu ravnanju, sta nastali v Luki Koper (ca. 8,2 milijona din). Gre za praktično uničenje 8-tonskega mostnega dvigala, ki ga je zaradi nezadostnega zavarovanja prevrnila huda burja, in pretrganje (zaradi preobremenitve) vrvi na 30-tonskem dvigalu, zaradi česar je tovor padel, poškodoval vagon, tir in drugo.

Pri preiskovanju posameznih primerov škod delavci organov za notranje zadeve vedno znova ugotavljajo, da so razne merilne, kontrolne oz. varnostne naprave že dalj časa bile v okvari, vendar se je zahvaljujoč raznim »posegom«, praviloma ne dovolj strokovnim, delalo naprej brez posledic, dokler ni prišlo do strojeloma, požara ali druge škode.

Sodimo, da je potrebno posebej opozoriti na nevaren pojav malomarnega ali vsaj ne dovolj vestnega odnosa do vzdrževanja raznih signalno-varnostnih in merilnih naprav, ki so večkrat opovedale in so zaradi tega v neposredni vzročni zvezi z nesrečo. Ta pojav je v ne tako redkih primerih mogoče razširiti na vzdrževanje strojev in naprav nasploh. Delavci organov za notranje zadeve ob preiskovanju posameznih primerov v OZD naletijo celo na prave »konfliktne situacije« v odnosih med vzdrževalci in delavci pri strojih. Drug drugemu očitajo »krivdo« za okvaro, zastoje, nepravčasne intervence, slabo opravljeno delo itd. Ugotovitve kažejo, da je »krivda« večkrat na strani vzdrževalcev, ki pogosto niso dovolj disciplinirani, premalo strokovni in zavzeti, verjetno pa tudi sistem njihovih osebnih dohodkov ni dovolj odvisen od zmanjšanja števila okvar in s tem zastojev v proizvodnji (za razliko od delavcev pri stroju).

Verjetno je (za to namreč ni materialnih dokazov), da je slabo vzdrževana termoakumulacijska peč povzročila tudi požar v skladišču IMP na gradbišču cementarne Anhovo (škoda ca. 3 milijone din).

V nekaterih primerih je malomaren odnos do dela zelo očiten. V TAM je delavec po končanem pretakanju pozabil zapreti zasun in je izteklo 15 ton kurilnega olja. Pri pretakanju bencina v polnilnici Petrola v Zalogu je bencin tekel tudi mimo cisterne in se pri dotiku s segretim motorjem vžgal. V Kartonažni tovarni je 7 ton nafte izteklo mimo že polne cisterne v kletne prostore, v Beli je izteklo 27 ton kisline, ker je delavec pozabil zapreti ventil itd.

Organi za notranje zadeve namenajo posebno skrb tistim primerom, ko se ugotovi ali okoliščine sicer kažejo na to, da je škoda povzročena namerno. V letošnjem letu se ugotavlja relativna pogostnost takih primerov.

V mesecu avgustu je v hladni valjarni Bela na Jesenicah bilo očitno namerno izpuščenje iz rezervoarjev 37.000 litrov hladilnega olja. Zastala je celotna linija, ki še danes ne obratuje, ker je olje iz uvoza (škoda ca. 5 milijonov din).

Anton Pirc, programer in član delavskega sveta pri SDK v Kranju, je namerno povzročil okvaro na tiskanem vezju računalnika (škoda ca. 10.000 din). K temu naj bi ga vzpodbudile neurejene delovne razmere, preobremenjenost z delom, nerazumevanje odgovornih delavcev in podobno.

V KLI Logatec — žaga Hrušica je prišlo do okvare ležajev pri pogonskem elektromotorju (škoda ca. 80.000 din). V ležajih je bil najden pesek, očitno namerno nasut.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Ja, Francelj, saj vendar veš, da ne smeš pod mrežo.

Kako pa naj? Mimo vratarja ne morem, žeja je pa prehuda.

Da, da, veliko zanimivega je bilo na razstavi RAST YU 77. Le meni se še ni nič koristnega posvetilo.

10. oktober - dan kovinarjev

V Zagrebu je bila dne 10. oktobra letos svečana konferenca Sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije. Na tem zborovanju je bil ustanovljen Dan kovinarjev Jugoslavije, ki ga bomo v prihodnje proslavljali vsako leto 10. oktobra, kot najširši pregled skupnega dela in ustvarjanja kovinarskih delavcev Jugoslavije, ustvarjenega v tekočem letu.

Predsednik zveznega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije, tov. Rado Galeb, je v svojem obširnem referatu uvidoma naglasil, da z razglasitvijo Dneva kovinarskih delavcev Jugosla-

NESREČE IN DRUGE ŠKODE V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

(nadaljevanje z 10. strani)

Opisani in drugi primeri namernega povzročenja škod, kolikor je bilo doslej ugotovljeno, kažejo, da ne gre za dejanja iz sovražnih ali podobnih nagibov, pač pa za skrajno neodgovoren odnos do dela in družbenega premoženja. Zato, da bi se ne delalo, se manj delalo ali celo uživalo med delom alkoholne pijače, so posamezniki očitno zmožni povzročiti zastoj v proizvodnji in škodo na družbenem premoženju. Za tako neosveščenost delavcev je ilustrativen tudi primer v OZD Sava Kranj, kjer so se pogosteje dogajali zastoji zaradi zamašitve v stroju za predelavo gume. Ob temeljitejšem spremljanju in preiskavi se je ugotovilo, da so to povzročili posamezni delavci. V stroj so metali odpadke, da so med zastojem lahko počivali.

Lažja oblika take neosveščenosti se kaže v pojavih objesnosti, npr. obmetavanje med delom z raznimi predmeti, ki padejo v posamezne naprave in jih poškodujejo.

Tretja skupina vzrokov, zaradi katerih prihaja do škode so t. i. **tehnične okvare**. Gre za primere, ko je škoda izključno posledica nepredvidljivih razlogov v tehnologiji in materialu in naj bi bil takoimenovani »človeški faktor« izključen.

Potrebno je ugotoviti, da posamezni odgovorni delavci v OZD dokaj pogosto skušajo »dokazovati« nastanek škode z razlogi tehnične narave, kar naj bi seveda izključevalo subjektivno odgovornost, olajšalo izplačila, zavarovalnine itd.

Škode, nastale zaradi tehničnih okvar so najbolj pogoste pri starejših in dotrajanih napravah in pri novih, ki so jih dobavili domači in tuji proizvajalci. Pri uporabi novih naprav se opaža, da delavci niso seznanjeni z navodili in opozorili, da so le ta v tujih jezikih ostala neprevedena, v posameznih primerih pa tudi vodilni strokovnjaki v OZD ne poznajo dovolj delovanja zlasti v tujini nabavljenih strojev in naprav.

Do zelo hude nesreče je prišlo 24. oktobra t. l. v Tovarni dušika v Rušah, ko je izgubilo življenje 5 delavcev, eden pa je bil hudo poškodovan (mat. škoda ca. 1,3 milijona din). Iz nove, v tem letu, inštalirane indukcijske peči, je bruhnila talina skozi režo pri pokrovu. Žrtve so postali strokovnjaki teama, ki je preskušil nov postopek. Pri tem kritičnem taljenju je bila peč dvakrat izklopljena zaradi izpada napetosti. Čeprav je bila napaka hitro odpravljena, je temperatura v peči padla, tako da je na talini nastala skorja, ki je ni bilo mogoče mehansko predreti. Po dosedanjih ugotovitvah je v tem trenutku team odločil, da s tako imenovanim metalurškim postopkom stali skorjo. Po vsej verjetnosti je bila ta odločitev usodna. Pri povišani temperaturi je v talini začela naraščati količina magnezijeve pare, ki je prebila skorjo, povzročila termoreakcijo in izbruh celotne taline iz peči v okolico.

Ob zaključku želimo opozoriti še na dvojne vprašanj:

Ob raziskovanju vzrokov nesreč in škod organi za notranje zadeve ugotavljajo, da v večini primerov ni mogoče govoriti samo o odgovornosti delavca, ki dela neposredno pri stroju oziroma je neposredno odgovoren za vzdrževanje določenega stroja, naprave in pod., ampak se postavlja tudi vprašanje, kako so opravljali svoje dolžnosti vodstveni delavci (oddelkovodje, obratovodje, tehnični vodje itd.), ki morajo oz. bi morali že po svojem položaju skrbeti tudi za ustrezno varnost. Menimo, da je tudi iz nekaterih v tej informaciji sicer na kratko opisanih primerov mogoče ugotoviti, da so npr. posamezne naprave, ki so prispevale k nesreči, bile že dalj časa v okvari, pa nihče ni pravočasno ukrepal, da so se napake »odpravljale« nestrokovno in podobno. Bilo bi utemeljeno pričakovati, da vodstveni in vodilni delavci ne dopuščajo takih stanj in da se vsaj tiste napake, ki so na zunaj vidne, pravočasno in strokovno odpravljajo. Organi za notranje zadeve zato pri svojem delu v zvezi z ugotavljanjem vzrokov in odgovornosti za škodo, nujno morajo raziskovati tudi v smeri, kaj in kako so ukrepali odgovornejši delavci in v koliki meri so podani razlogi tudi za njihovo odgovornost.

Druga ugotovitev, do katere organi notranje zadeve prihajajo pri svojem delu so zapažanje glede razmer, ki vladajo v posameznih obratih in ki vplivajo na nastanek škode oz. nesreče, v posameznih primerih pa so celo vzrok oz. povod. Naj v zvezi s tem ponovno opozorimo na primere, ko so bile okvare namerno povzročene, da bi stroji stali in bi se »počivalo«, na uživanje alkoholnih pijač med delom, na pojave »nagajanja« drugemu delavcu in podobno, ne da bi se na to pravočasno reagiralo, vse dokler ni zaradi tega nastala škoda.

Napačna bi seveda bila prevelika posplošitev takih primerov, vendar se dogajajo in po svoje prispevajo k škodam oz. nesrečam.

Republiški sekretariat
za notranje zadeve SR Slovenije

vije potrjujemo željo več kot 700.000 kovinarskih delavcev naše dežele, da se njihov dan, praznik kovinarjev, veže z datumi iz bogate revolucionarne aktivnosti prvega kovinarja Jugoslavije, Josipa Broza, ki je pred 70 leti kot deček iz siromašne zagorske družine stopil v vrste kovinarjev in že 10. oktobra 1910. leta pristopil k organiziranemu delavskemu gibanju postal član Zveze kovinarskih delavcev Hrvatske in Slavonije. Prav ta dan proglašujejo kovinarji za svoj dan. S tem dejanjem izraža velika družina kovinarjev radost — ker povezuje svoj dan z imenom največjega sinu naših narodov, velikana našega in mednarodnega proletariata, ki je svoje življenje posvetil borbi za interese delavskega razreda.

Na konferenci v Zagrebu so sklenili:

Ko sprejemamo enoglasno izraženo zahtevo kovinarjev Jugoslavije, da ustanovijo svoj dan kot pregled celotnega dela in ustvarjanja in da ga trajno povežejo z revolucionarno preteklostjo, življenjem in delom Josipa Broza-Tita, **proglašajo** Svečana konferenca Sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije

10. OKTOBER ZA DAN KOVINARJEV JUGOSLAVIJE.

Tega dne leta 1910 se je mladi kovinarski delavec Josip Broz včlanil v Zvezo kovinarskih delavcev Hrvatske in Slavonije. S proglasitvijo 10. oktobra za svoj dan, izražajo kovinarji Jugoslavije globoko spoštovanje do osebnosti, življenja in dela tovariša Tita, ki je vtkano v zgodovinske zmage delavskega razreda in samoupravne neuvrščene socialistične Jugoslavije.

Povod in razlog, da se v letu velikih jubilejev — proslave 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo Komunistične partije Jugoslavije in 85-letnice njegovega življenja, proglasi **DAN KOVINARJEV JUGOSLAVIJE**, je vsebovan v revolucionarnih razrednih težnjah, ki so jih kovinarji kot nerazdvojni del delavskega razreda naše dežele krepko izrazili in potrdili:

— v prvomajskih demonstracijah, štrajkih in v odločni borbi proti kapitalizmu, eksploataciji, ponižanju in odtujevanju, a za dostojanstvo človeka in njegovega dela;

— v narodnoosvobodilni borbi in revoluciji, ko je delavski razred pod vodstvom komunistične partije in tovariša Tita, kovinarja, revolucionarja, legendarnega komandanta in heroja, nepovratno zatirajoč nasilje in oblast sovražnika, postal svoj na svojem;

— v letih udarniških prizadevanj, ko se je ob samoodrekanju izgrajevala bolj človeška in bogatejša prihodnost;

— v nasprotovanju, polnem preizkušenj, toda poštenem in vsemu svetu za vzgled, potem pa v zmagi nad pritiski, dogmatizmom in nad navali na avtentično in svetlo revolucijo, ki so ji bili prva zamisel in končni cilj osvoboditev dela in odprava vsake oblike najemniških odnosov;

— v ustvarjanju vodilne vloge delavskega razreda in očujanju najdragocenejše pridobitve revolucije jugoslovanskih narodov in narodnosti — bratstva in enotnosti;

— v borbi za enakopravnost vseh narodov in narodnosti, mir in neuvrščenost in

— v pripravljenosti, da se uresniči in prebudijo programske naloge Zveze komunistov, sindikata, ustava in zakon o združenem delu in izgrajuje socialistična samoupravna družba kot skupnost svobodnih proizvajalcev.

DAN KOVINARJEV JUGOSLAVIJE bo proslavljen vsako leto in bo izražal ustvarjalno kontinuiteto rezultatov v graditvi samoupravne socialistične družbe z zgodovinskimi, borbenimi tradicijami kovinarskih delavcev, delavskega razreda, enakopravnih narodov in narodnosti in z revolucionarnim delom tovariša Tita.

DAN KOVINARJEV JUGOSLAVIJE bo zabeležen v vseh delovnih kolektivih kovinarjev. Tega dne bodo seštevali ustvarjene rezultate in določali prihodnje naloge. Pred tem bodo izvedena proizvodna delovna tekmovanja, pregledi dela in ustvarjalnosti, kulturne, športne in ostale aktivnosti, ki bodo organizirane vse leto kot najširše gibanje vseh kovinarskih delavcev za ustvarjanje hitrejšega razvijanja samoupravljanja, krepitev proizvodnih sil in materialne podlage združenega dela, napredovanja delovnih, življenjskih pogojev in za humanizacijo dela, za izobraževanje, vzpodbujanje ustvarjalnih sposobnosti delavcev in za vsestransko in vsebinsko bogatejše življenje delavcev.

Na **DAN KOVINARJEV JUGOSLAVIJE** bo vsako leto proslava, na kateri bodo v srečanjih kovinarjev iz vseh republik in pokrajin proizvodna tekmovanja, razstave in druge manifestacije skupnega ustvarjanja kovinarskih delavcev prišli do uveljavitve najboljši letni rezultati, izmenjavane bodo izkušnje iz življenja in dela, širila in utrjevala se bo bratstvo in enotnost.

Svečana konferenca sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije

**Dopisujte in oblikujte
z nami
naše glasilo**

Biološko orožje

Živa bitja imajo tri obrambne črte, na katerih se branijo pred vdorom mikroorganizmov.

Prva obrambna črta sta zdrava koža in sluznica. Tudi manjše poškodbe kože in sluznice postanejo vrata za vdor klic. Ko klice vdoro skozi tako kožo in sluznico, naletijo na drugo obrambno črto — na bela

ZNAČILNOSTI NEKATERIH BIOLOŠKIH AGENSOV

Vrsta bolezni in povzročitelj	Nalezljivost toksična doza	Način prenosa širjenja	Cepivo in zdravljenje	Stopnja imunosti	Pripomba
ANTRAKS vranični prisad	20.000 klic (z vdihavanjem)	aerosol voda živila živali	obstajajo antibiotiki	omejena	zoonoza, eden izmed najstabilnejših agensov
KUGA	visoka 3.000 klic	aerosol okuženi insekti in glodalci	obstajajo antibiotiki	se ne ve kakšna je	samo pljučna kuga bi lahko bila učinkovita
TULAREMIJA	zelo visoka 50 klic (z vdihavanjem)	aerosol voda insekti glodalci	obstajajo antibiotiki	obstaja	zoonoza, učinkovit agens, toda dvomljive stabilnosti
Q-MRZLICA	zelo visoka 1 klica! (z vdihavanjem)	aerosol voda živila klopi	obstajajo antibiotiki	obstaja	zelo velikaalezljivost
PEGAVEC	visoka	aerosol uši	antibiotiki množično	obstaja	ni verjeten biološki agens zaradi majhne stabilnosti
ČRNE KOZE	visoka, nekaj klic	aerosol voda živila	množično zdravljenje	kolektivna imunost precej razširjeno	razširjena vendar v Evropi in Ameriki upada
KOLERA	nizka	hrana	obstaja, cepivo znižuje težo in obolevnost, težavno	obstaja, se pa ne ve kolikšen je	ni verjetno, da bi bil učinkovit, če ga vržemo v vodo
RUMENA MRZLICA	zelo visoka, pik enega komarja	aerosol insekti	množično težko	obstaja	subtropska bolezen nevarna je v zmernem podnebju
BOTULIZEM	0,12 grama	aerosol voda živila	obstaja, zdravljenje težavno	nikakršna	deluje hitreje kot vsi drugi biološki agensi

Našteli smo vam samo nekatere vrste nalezljivih bolezni, ki jih poznamo, obstaja še vrsta drugih, ki jih lahko uporabimo kot biološko orožje.

Biološki agensi so zelo primerni za diverzantske akcije. Ker so bakterijski toksini doslej najmočnejši znani strupi (na primer 1 g toksina botulinusa je smrtonosna doza za 8 milijonov ljudi!), je realno pričakovati, da jih bodo uporabili za okuženje vode in živil in za biološko kontaminacijo važnejših družbeno-političnih centrov in podobno.

Poleg tega, da množično uničujejo ljudi, imajo biološki agensi še druge važne lastnosti. Težko jih je odkriti in identificirati, njihov učinek se pokaže šele čez čas (inkubacija). Kot aerosoli prodrejo v vse objekte, v katere lahko pride zrak, okužijo ljudi in materialne dobrine.

Območje, na katerem delujejo, je praktično neomejeno, saj lahko po ameriških podatkih raketa z 200 kg bakterij okuži površino 80.000 km² in na njej uniči do 75 % živih bitij.

Biološke agense lahko razširjamo na dva načina: odkrito in prikrito — tajno. Odkrito razširjanje je tisto, ki se ga da zlahka dokazati, ponavadi že neposredno pred napadom. Tako razširjanje bioloških agensov zajame večja območja. Kar pa zadeva metodo razširjanja, je odvisna od tega, katera vstopna vrata namerava sovražnik izkoristiti za okužbo napadenih bitij.

krvna telesca in limfne žleze. Če bela krvna telesca premagajo klice, je infekcija preprečena. V nasprotnem primeru pa klice vdoro v krvni obtok. Tedaj se aktivira tretja obrambna črta — jetra, vranica in specifična protitelesca, če so v krvi.

Od izida te bitke je odvisno ali bo organizem podlegel infekciji ali pa se bo obranil.

Spodnji pregled nam prikazuje mikroorganizme — povzročitelje nalezljivih bolezni, ki jih je mogoče uporabiti v morebitni vojni kot biološko orožje.

Biološke agense v obliki aerosolov razpršijo s posebnimi napravami, kot so na primer generatorji in razpršilci, ali z eksplozijo. Generatorji so ponavadi montirani na cestnih ali plovniških vozilih. Razpršilci pa so montirani na posebnih letalih. Aerosole lahko razpršujejo tudi s pomočjo posebnih bioloških avio-bomb, ki s posebnim mehanizmom eksplodirajo v zraku in se aerosoli razprše na veliko področje.

Poleg tega poznamo še biološke bombe, ki so napolnjene z insekti in glodalci. Insekti in glodalci — okuženi — so zaprti v posebnih posodah (možne različne oblike), katere s padali mečejo iz letal. Ob pristanku takšne bombe, se ob udarcu ob tla — aktivira mehanizem, ki to posodo odpre in da prosto pot insektom in glodalcem (glej skico št. 1).

V poštev pride tudi odmetavanje okuženih predmetov (igračice, navilna peresa) in okužene hrane iz letal.

Prikrito — tajno razširjanje bioloških agensov je tisto, ki ga ne moremo zlahka ugotoviti. Njegov namen je navadno omejen, čeprav utegnejo posledice zadeti veliko ljudi, živali in rastlin. Tako metodo lahko pričakujemo v mirnem času in med vojno. Sovražni agenti povzročajo infekcije — okužbe tako, da okužijo živila v živilskih tovarnah, v skladiščih ali v ustanovah, kjer se hranijo ljudje. Biološke agense mečejo tudi v vodovodne rezervoarje, v vodnjake (glej skico 2), krmo, v ventilacijske naprave v zakloniščih itd.

VESTI IZ OBČINSKE SKUPŠČINE CELJE

17. novembra 1977 je bila v dvorani Narodnega doma seja zborna združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Celje.

Na dnevnem redu so bile naslednje točke:

1. Poročilo o realizaciji sklepov prejšnje seje;

2. Program dela občinske skupščine za obdobje oktober 1977 — junij 1978;

3. Družbeni dogovor o varstvu okolja v občini Celje za obdobje 1976—1980.

Pod to točko je zajet tudi pro-

gram dejavnosti za Železarno Štore in sicer:

I. VARSTVO VODA

1. v kompleksu Štore 1 zgraditi zaprt sistem krogotoka tehnoloških vod 1978-79;

2. pri tovarni traktorjev zgraditi in redno vzdrževati čistilno napravo 1977-80;

3. opustiti delovanje dotrajane generatorja 1978.

II. VARSTVO ZRAKA

4. vgraditi potrebne prestrezalne in čistilne naprave v obratih

Jeklarne, Valjarne I, II, Livarne I, II, Th-peči in aglomeraciji 1978-80;

5. v celoti preiti na uporabo kvalitetnejših goriv 1978-79;

6. ukiniti delovanje dotrajane Siemens-Martinove peči 1978-79.

III. RAVNANJE Z ODPADKI

7. Vzdrževati predpisani režim na lastni deponiji odpadkov in izvršiti primerno ozelenitev napolnjenega predela 1978.

IV. OBVLADOVANJE HRUPA

8. Poskrbeti za zmanjšanje nivoja hrupa, ki izhaja iz proizvodnih hal — posebno v nočnem času 1977-78.

4. Predlog ugotovitve in sklepov za učinkovito izgradnjo v letu 1977-78. V predlogu je bilo določeno, da se mora v letu 1978 zgraditi 806 družbenih stanovanj; (zaradi zastoja v letu 1977), v letu 1979 468 in v letu 1980 475 stanovanj, s čimer bo v celoti realiziran srednjeročni program izgradnje družbenih stanovanj.

5. Izhodišča za pripravo proračuna občine Celje v letu 1978. Predvidena je proračunska potrebnja za leto 1978 v višini 106.818.000 din ali za 11 % večja od leta 1977.

Na dnevnem redu pa je bila še vrsta odlokov in njih spremembe, o katerih so odločali posamezni zbori.

Upokojenci:

OCVIRK Anton, rojen 4. 12. 1917, stanujoč Store 85, je bil zaposlen v naši organizaciji združenega dela od leta 1969 dalje v stanovanjski enoti. L. 1974 pa je bil iz zdravstvenih razlogov premeščen v nadzorno službo za čuvaja, kjer je delal vse do upokojitve.

Z 8. 10. 1977 je bil invalidsko upokojen.

NOVAK Zofija, rojena 21. 10. 1925 v Sentvidu, stanujoča Store 129, se je zaposlila v naši organizaciji že leta 1948 in sicer v livarni II na delovno mesto jedrar. V livarni II je delala na različnih delovnih mestih vse do upokojitve, nazadnje pa kot livar II.

Z 15. 10. 1977 je bila redno upokojena.

PETKOVIČ Pavel, rojen 10. 1. 1928 v Žabniku, stanujoč Store 75, se je zaposlil na elektroplavžu leta 1955 kot žerjavovodja liv. hale, pozneje je delal tudi na delovnem mestu žerjavovodja notranji in vsipar mase.

Z 21. 10. 1977 je bil invalidsko upokojen.

KANDUSER Ivan, rojen 4. 1. 1921, stanujoč Store 133, je bil zaposlen v Železarni Štore od leta

1948 do 1952 v valjarni kot vlagalec, nato je obiskoval Vajeniško šolo v Storah, leta 1955 pa se je ponovno zaposlil v valjarni kot vlagalec gredic. Od leta 1957 dalje je delal na različnih delovnih mestih v gasilski službi.

Z 31. 10. 1977 je bil kot gasilec redno upokojen.

TOMPLAK Angela, rojena 9. 6. 1928 v Brezah, stanujoča Botričnica 8, Sentjur, se je zaposlila v Železarni Štore leta 1949 na prometu kot pomožna delavka. Leta 1950 je bila premeščena v livarno I in delala tam na različnih delovnih mestih vse do upokojitve.

Z 31. 10. 1977 je bila kot pomočnik livarja II redno upokojena.

VOGA Edvard, rojen 4. 6. 1919 v Hrastju, stanujoč Store 76, se je zaposlil v Železarni Štore leta 1946 v livarni kot zabijač cevi. Kasneje je delal na delovnih mestih predelavec, skupinovodja talihnice in vozač vsipnega voza.

Z 31. 10. 1977 je bil redno upokojen.

Zdenka Drobne

BESEDA MLADIH

V petek, 11. novembra je bilo v Mariboru športno srečanje mladih Železarne Štore in Tovarne avtomobilov Maribor. Mladinci Železarne Štore, ki smo tekmovali v raznih športnih ekipah, smo se zbrali v Storah in se skupaj odpeljali v Maribor. Mladi iz TAM so nas prijazno sprejeli in nas peljali na prostore, kjer so se vršile športne igre. Pomerili smo se v nogometu, košarki, odbojki, tenisu, pikado in streljanju.

Pikado, boste vprašali? Zakaž pa ne, saj je tudi to zanimiva igra. Mladinci iz Maribora so nam predlagali to igro in mi smo jo z veseljem sprejeli. Težava je bila zbrati pet članic, ki bi tekmovali, saj redne ekipe ni. Seveda so se mnoge uprle, češ, da še nikoli niso metale pušic v tarčo ipd. Na koncu smo le zbrali ekipo, ki je bila pripravljena igrati pikado, čeprav nobena ni bila večja v tej

Iz krajevne skupnosti Štore

(Nadaljevanje s 14. strani)

Bivanje, opremo in prehrano delovne brigade so omogočili IS SOb, Osnovna šola Štore, TOZD Gostinska enota Železarne, Dijaški domovi Celje, MERX — TOZD Pekarna in prodaja, Trgovsko podjetje Centar Celje, KK Sentjur, KK Laško, Hmezad Zalec — Klavnica, »Dobrina«, »Mleko«, Etol, Libela — TOZD servisi, Toper Celje, Aero Celje — TOZD Grafika, Sindikat Železarne, Ljubljanska banka, Celje itd.

Iskrena hvala vsem, posebej pa hvala OK SZDL, OK ZSMS, Občinski komunalni skupnosti, IS SOb, Železarni Štore, CE-KA, vsakemu občanu — soudeležencu akcije, posebej režijskemu odboru in predsednici Plank Štefki, vsem individualnim lastnikom strojev za prostovoljno pomoč in seveda mladinski delovni brigadi s komandantom Horvat Vladom. Posebna zahvala prizadevnim poverjenikom in občanom, ki so se posebej izkazali, in sicer: ing. Kozmosu in ing. Smodili iz občinske komunalne skupnosti, podpredsedniku KS ing. Gabrščku in predsedniku komunalne komisije ing. Žibretu za veliko več energije in časa, vloženega v cesto, kot bi to dolžnost zahtevala.

V bližnji prihodnosti pa bo potrebno še temeljito pretehtati, ali smo kot krajevna skupnost dovolj dobro organizirani. Ali nismo prevelika samoupravno organizirana krajevna skupnost in morda tudi zato prepočasno rešujemo komunalno problematiko. Ali smo samoupravno in politično dovolj blizu vsakemu krajanu? In ali se naša dejavnost ne osredotoča preveč na reševanje komunalne problematike in zato pozabljamo na soobčana, krajana. Ali poznamo dovolj dobro socialno problematiko občanov, ali smo na stalnem območju tovariši drug do drugega? Premalo storimo, da bi si drug drugemu pomagali, pa čeprav lepo zveni naše geslo »človek naj ne bo nikoli sam«. Kot delegati, v skup-

ščini občine in v interesnih skupnostih od vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, socialnega skrbstva, otroškega varstva itd. še vedno nismo dovolj uspešni predvsem, kar zadeva pobude. Nismo še tako politično in samoupravno organizirani, pa tudi zavest krajanov še ni na taki stopnji, da bi bili v krajevni skupnosti resnično velika družina vsak in vsi s svojimi pravicami in dolžnostmi. To pa nas bo angažiralo in povezovalo tudi takrat, ko bomo imeli rešene vse komunalne probleme.

Delovna akcija nas je zblížala, z njo smo pridobili lepo makadamsko cesto, pridobili smo nove izkušnje, organizacijsko smo se okrepili in pripravljani smo na nove akcije. Tudi tokrat se je potrdilo staro brigadirsko geslo »Mi gradimo cesto — cesta gradi nas!«

Dovolite, da izročim najprizadnevnejšim posameznikom in organizacijam priznanja v obliki plaketa kot zahvalo in spomin na njihova prizadevanja.

Komemoracija na Svetini in Štorah

Kot vsako leto, je tudi letos odbor ZB NOV Štore organiziral komemoracije ob dnevu mrtvih na Svetini in v Storah, pred spominsko ploščo na šoli. Vse priznanje gre tov. Ivanu Gradišniku, referentu za vzdrževanje obeležij iz NOV za skrbne priprave in izvedbo komemoracij.

Grobovi na Slemenu in Križpotlju so tako skrbno urejeni, da malokje na pokopališčih.

Program, ki so ga imeli otroci iz svetinske šole je bil resnično ganljiv. Govor tov. predsednika ing. Starca je bil v srce segajoč in zato posebno vzpodbuden za mladino. Pohvaliti moramo okolice, saj so nekateri prišli tudi uro daleč na komemoracijo. Žal ne moremo to trditi za Štore, nekatere sicer opravičuje delovni čas. Šolska mladina je imela tudi tu bogat program.

Slava vsem žrtvam fašizma, ki počivajo širom po naši domovini!
Frida Brečko-Čuješ

prej je imela vsaka tri poskusne mete, nato pa 2-krat po 10 metov. Ko smo na kraju sešteje točke, smo ugotovile, da smo zmagale s 426 točkami, naše kolegice iz Maribora pa so si priborile 395 točk.

Po končanih tekmah smo se zbrali v jedilnici TAM, kjer so nas mladinci pogostili in nam prebrali rezultate. Mariborčane smo premagali v nogometu, košarki, odbojki, streljanju in pikado. Izgubili pa smo v tenisu.

Vsekakor smo se lepo odrezali, za kar smo dobili tudi priznanje Tovarne avtomobilov Maribor.

Na koncu smo si obljubili, da se bomo še večkrat srečali in da bomo sodelovali tudi v drugih dejavnostih, kot je npr. dramski krožek, kjer imamo posebno skupne interese.

L. Strašek

KADROVSKE VESTI

V mesecu oktobru so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

NOVI ČLANI NAŠE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

Zekar Milan, NK delavec, Ahmeti Muhamed, NK delavec, Romih Silva, NK delavka, Kos Alojzija, NK delavka, Lukič Ljubo, NK delavec, Kladnik Ivan, NK delavec, Milekič Vinka, NK delavka, Zveglar Martin, NK delavec, Kunšek Roman — štip., PK strojni kalupar, Žujić Sava, NK delavka, Divjak Marta, NK delavka, Pantelić Milovan, NK delavec, Miladić Ranko, NK delavec, Zeka Nazif, NK delavec, Čretnik Miroslav, NK delavec, Ibishi Nazmi, NK delavec, Adžemović Ibrahim, NK delavec, Tacer Marjan, PK žerjavovodja, Belšak Edvard, KV avtomehanicar, Galuf Srečko, KV strojni ključavničar, štip., Pinter Maks, KV mehanik kmetijskih strojev, Lorenčak Rudolf, NK delavec, Curri Sulja, NK delavec, Kryezi Ismet, NK delavec, Zakovšek Rado, NK delavec, Kregar Borko, NK delavec, Topič Božo, NK delavec, Zdolšek Jože, NK delavec.

IZ JLA SO SE VRNILI

Korez Stefan, KV strojni ključavničar, Bračun Peter, dipl. ing. metalurgije, Kuhar Nedeljko, KV avtomehanicar, Šuc Jožef, KV strojni ključavničar, Selekar Vladislav, KV strojni ključavničar, Mašera Franc, KV strojni ključavničar, Košak Edi, PK strojni ključavničar, Šanca Jožef, KV strojni ključavničar, Sepetave Marjan, KV strojni ključavničar, Mackošek Bojan, NK delavec, Kočar Bogdan, KV elektromehanicar, Štancer Alojz, PK avtogeni rezalec, Škok Anton, KV strojni ključavničar, Požin Alojz, KV strojni ključavničar, Koritnik Jožef, KV strojni kalupar, Levec Milan, strojni tehnik SS, Egartner Franc, KV avtomehanicar, Jerebinšek Drago, KV strojni kalupar, Zeme Ivan, KV strojni kalupar, Kavka Aleš, KV prodajalec, Drobne Viljem, SS komercialni tehnik.

ODŠLI V JLA

Hrastnik Mohor, KV avtomehanicar iz TT-montaža, Antlejšek Cvetko, NK delavec iz jeklarne II, Inkret Anton, KV strojni ključavničar iz valjarne II, Pintar Anton,

KV strojni ključavničar iz mehanične, Arh Janez, KV strugar iz MO-orođjarne, Koprivec Leopold, NK delavec, odd. za kakovost, Jovanov Ljubo, KV strojni ključavničar iz valjarne II, Kidrič Ivan, KV strugar iz obdelovalnice valjev, Videc Pavel, KV strojni ključavničar iz mehanične, Špacan Boris, KV strojni kalupar iz livarne II, Lešek Stanislav, NK delavec iz obdelovalnice litine, Šmid Karel, NK delavec iz valjarne II, Prebreza Šefki, NK delavec iz livarne I, Kolar Franc, NK delavec iz livarne II, Mašera Jožef, KV strojni ključavničar iz obrata vzdrževanje transporta, Zupanc Silvo, ekonomski tehnik iz finančnega sektorja, Šeško Drago, elektromehanicar iz elektroobrata, Maček Vinko, KV strojni ključavničar iz mehanične, Gaber Zvonko, NK delavec iz livarne II, Kovačič Stane, KV voznik motornih vozil iz livarne II, Kodrin Jožef, KV monter vodovodnih naprav iz mehanične.

SAMOVOLJNO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO

Gradič Martin, NK delavec iz valjarne II, Kešić Mirsad, NK delavec iz valjarne I, Dunaj Zdravko, NK delavec iz livarne II, Kodla Stanko, PK žerjavovodja iz elektroplavža, Grubor Slobodan, PK elektrovarilec iz jeklarne II, Kriezi Jakup, NK delavec iz GKSG, Gromilović Alojzije, NK delavec iz valjarne I, Šket Ivan, NK delavec iz jeklarne I, Hodžić Hasret, NK delavec iz valjarne II, Tacer Mirko, delovodja iz elektroobrata, Hodžić Smajil, NK delavec iz valjarne I, Sučur Tomislav, NK delavec iz elektroplavža, Mraz Ivan, PK žerjavovodja iz obdelovalnice litine, Milekič Vinka, NK delavka iz komunale, Hashani Jasmin, KV strojni ključavničar iz obdelovalnice valjev, Bele Rudi, NK delavec iz livarne II, Razgoršek Jožef, KV avtomehanicar iz mehanične delavnice.

ODŠLI PO LASTNI ŽELJI

Po lastni želji je odšel Smajilović Mehmed, NK delavec iz jeklarne I.

Sporazumno s podjetjem sta odšla:

Tacer Marjan, PK čistilec litine iz livarne I in Markovič Mera, NK delavka iz komunale.

Zaradi odpovedi delavca so odšli:

Stopinšek Alojz, KV strugar iz obdelovalnice litine, Primc Alojz,

dipl. ekonomist iz komerciale, Straus Jože, KV ključavničar iz mehanične delavnice.

NARAŠČAJ V DRUŽINI SO DOBILI

Naraščaj v družini so dobili: Jošt Avgust iz jeklarne II, Tepeš Jože iz valjarne II, Zlender Jože iz valjarne I, Krampršek Stanko iz elektroplavža, Vrešak Anton iz mehanične, Leskovšek Branko iz jeklarne II, Lorger Karl iz livarne I, Bauer Jože iz obdelovalnice litine. Naše iskrene čestitke!

NA NOVO ŽIVLJENJSKO POT SO STOPILI

Još Vinko iz valjarne II, Antlejšek Silvo iz obrata transport, Ojsteršek Janez iz mehanične delavnice, Žlof Branka iz finančnega sektorja, Zlaus Jože iz komerciale, Štancer Minka iz energetskega obrata, Jazbec Ivan iz livarne I, Matko Jože iz valjarne I, Mlakar Franc iz merilne službe, Goricanec Stefan, MO orođjarne. Želimo jim obilo družinske sreče!

DELOVNE OBVEZNOSTI SO KRŠILI:

1. DOBERŠEK Franc, energetski obrat, dne 30. 6. 1977 odklonil delo — Javni opomin

2. PLANKO Konrad in VODEB Vinko, valjarna I, dne 17. 8. 1977 fizični spopad — Javni opomin

3. VOVK Janez, jeklarne I, dne 16. in 18. 7. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

4. BEŠIĆ Esad, jeklarne I, dne 11. in 12. 8. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

5. SODIN Ludvik, valjarna II, dne 22. 3. 1977 malomaren pri delu — Javni opomin

6. BRACUN Edvard, valjarna II, 19. 5. 1977 malomaren pri delu — Javni opomin

7. TEPIĆ Momčilo, valjarna II, dne 24. 7. 1977 neopravičeno izostal z dela — javni opomin

8. ZEMLJAK Ivan, livarna I, dne 25. in 26. 7. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

9. MARKOVIĆ Stjepan, livarna I, dne 26. 8. 1977 protipravno odtujil material — Javni opomin

10. KOŠAK Milan, livarna II, dne 25. 8. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

11. TADŽIĆ Asim, livarna II, dne 5. 7. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

12. VODUSEK Drago, livarna II, dne 2. in 26. 9. 1977 neopravičeno izostal z dela — javni opomin

13. FIDLER Marjan, mehanična delavnica, dne 13. 8. 1977 protipravno prisvojil tigel (pekač) — Javni opomin

14. VIDEK Jože, elektroplavž, dne 7. 8. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

15. GRACNER Peter in VREŠ Alojz, jeklarne II, dne 5. 9. 1977 zapustila delovno mesto brez dovoljenja — Javni opomin

16. PEER Jože, valjarna II, dne 17. 9. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

17. PEČNIK Bartol, jeklovlek, dne 20. in 21. 9. 1977 neopravičeno izostal z dela — Javni opomin

18. PRIVSEK Mirko, jeklarne I, dne 17. 9. 1977 užival alkohol med delovnim časom — Javni opomin

19. ŠKRABL Franc, valjarna I, dne 5. 8. 1977 zapustil delovno mesto brez dovoljenja — Javni opomin

Pravna služba:

Vzor nemirnega iskalca

V slovo Mitju Gorjupu, prežgoda preminulemu glavnemu uredniku »Dela« je govoril tovariš Franc Šetinc:

... Na koncu si izrazil prepričanje, da je večina mladih sprejela revolucijo za svojo ter da ji je pripravljena dati ves svoj žar, polet, talent in znanje! Tem tvojim mislim moramo samo pritrditi. Res je revolucija delo vseh generacij in samo takšna — iz enega kosa — je lahko večna mlada, trdna, uspešna in nepremagljiva. Samo takšna revolucija nosi s seboj prihodnost. Zato ne smemo nikoli dovoliti, da bi jo delili po generacijah, kajti vsi rodovi od starih predvojnih revolucionarjev in partizanov do sedanjega mladega rodu, so in morajo biti en sam mogočen nepretrgan revolucionarni tok.

Že zdavnaj smo se namreč odločili, da si postavimo zgradbo, dovolj svetlo in visoko, da se bomo lahko v njej vzravnali kot gospodarji in ne kot podaniki. Pri tej veličastni graditvi je dovolj in preveč dela za več rodov, kajti pozidati jo je treba od temeljev do strehe. In celo če bi de-

lili, kdo je postavil temelje in kdo zidove, ostane še vedno dolžnost vseh rodov, sedanjih in tistih, ki šele prihajajo, da stalno urejajo temelje in lepšajo to zgradbo v skladu z novimi spoznanji ter da so jo pripravljene tudi braniti.

Delo, 5. nov. 1977

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

IVANA JEREBA
delavca iz valjarne II

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence.

Posebna hvala sodelavcem iz valjarne II, govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu ter godbi na pihala in sindikalni organizaciji Zelezarne Štore.

Željujoča žena s sinovoma in ostalo sorodstvo

PRAVILNIK O DELOVNEM REDU

PRILOGA ŠTORSKEGA ŽELEZARJA

ENOTNO IZVAJANJE PRAVILNIKA O DELOVNEM REDU V ŽELEZARNI ŠTORE

DS DO Železarne Štore je na svojem 8. zasedanju, dne 24. 9. 1977 verificirala spremembo Pravilnika o delovnem redu Železarne Štore. Pravilnik je v celoti objavljen v prilogi »Železarja« vendar smatramo, da je potrebno zaradi enotnega izvajanja določil Pravilnika dati še naslednja pojasnila.

V glavnih vratarnicah to je vratarnica Štore I., vratarnica »Godec« in vratarnica pri »TT«, je uvedena knjiga za evidentiranje nadurnega dela, kamor morajo vratarji vpisati vse delavce, ki opravljajo nadurno delo tako v popoldanskem času, v vseh izmenah, prostih sobotah ali nedeljah, skladno z določilom 14. člena Pravilnika.

Delavci, ki zapustijo podjetje z dovolilnico za izhod, morajo imeti pravilno izpolnjen obrazec dovolilnice in podpisan od dveh predpostavljanih kot to določa 30. člen. Iz opisa vzroka zapustitve mora biti razvidno, ali gre za privatno ali službeno odsotnost. Stalne propustnice veljajo samo za zavarovano območje na relaciji Štore I. in Štore II., v kolikor bodo le-te koriščene za druge namene bo to pomenilo kršitev delovne dolžnosti in se v tem smislu uvede disciplinski postopek, dovolilnica pa odvzame.

V glavnih vratarnicah je uvedena knjiga evidence odsotnosti z dovolilnico. Vodja splošnega oddelka je dolžan da mesečno evi-

denco odsotnih posreduje obračunski službi, zaradi kontrole obračuna OD z urami odsotnosti po propustnicah.

Kljub dosedaj veljavnim predpisom o delovnem redu še vedno beležimo precejšno število delavcev, ki zamujajo prihod na delo, ali pa predčasno odhajajo z dela, ne da bi zato imeli predpisano dovolilnico. Iz dosedanje prakse sledi, da posamezni vodstveni kadri različno obravnavajo ta negativen pojav. Opozarjamo, da je v bodoče dosledno, enotno postopati v smislu Pravilnika o delovnem redu.

Ker posamezniki niso upoštevali dosedanjih navodil o parkiranju osebnih vozil, smo bili primorani na določenih mestih namestiti prometne znake o prepovedi parkiranja. So primeri, da posamezniki kljub označbi ne upoštevajo navodil in predpisov in bomo morali uporabiti ostrejša merila, zaradi zagotovitve reda in varnosti.

Posebej opozarjamo na določila 64. člena Pravilnika o delovnem redu, povezano z določilom 33. člena Pravilnika o odgovornosti, da vsak primer opustitve, ali zamolčanja znanega dejanja kršitve delovne obveznosti uvede disciplinski postopek proti kršitelju.

Tudi ta kot ostala določila bomo morali dosledno spoštovati v interesu večjega delovnega reda v Železarni.

Direktor
Dušan Burnik, dipl. inž.

Na osnovi določil 71. in 73. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Železarno Štore in v skladu z določili 144. do 146. člena Statutov TOZD 114. panoge, Livarn, Energetike, ViT ter GKSG, oz. 151. do 152. Statuta TOZD MO in

140.—142. člena Statuta DPG, določili samoupravnih sporazumov o MRZD v poglavju V. VI. in IX. so delavski sveti TOZD in DS OSS v času od 23. 5. do 5. 8. 1977, po predhodni razpravi in večinski odločitvi delavcev v samoupravnih delovnih skupinah, sprejeli

PRAVILNIK

O DELOVNEM REDU V ŽELEZARNI ŠTORE

I. SPLOŠNE IN UVODNE ODLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se enotno določi način vstopa in izstopa delavcev iz območja delovne organizacije Železarna Štore (v nadaljnjem besedilu DO) z namenom, da se s tem enotno določi delovni red, krepí delovno disciplino, optimalno koristi delovni čas ter na ta način tudi dosega večji delovni in ekonomski uspehi, nudi osnova za izvajanje družbene samozaščite in varnosti delavcev, osebne ter družbene lastnine.

2. člen

S tem pravilnikom se v DO Železarni Štore določa delovni red ter gibanje delavcev med delovnim časom in zunanjih oseb, predvsem pa:

— prihod in izhod delavcev v in iz območja DO;

— vstop in izstop zunanjih oseb v in iz območja DO;

— vstop, izstop in gibanje inozemskih oseb;

— gibanje delavcev med delom in zunanjih oseb ki opravljajo delo na območju DO;

— vnašanje in odnašanje materiala in drugih predmetov v in iz delovne organizacije;

— vhod in izhod motornih vozil ter parkiranje;

— pravice in dolžnosti delavcev službe zavarovanja pri izvajanju določil tega pravilnika;

— pravice in dolžnosti službe notranje kontrole pri izvajanju določil pravilnika in načrta zavarovanja.

3. člen

»Delavec« v smislu določil tega pravilnika pomeni osebe, ki v temeljnih organizacijah združenega dela ali delovni skupnosti skupnih služb združijo delo za nedoločen ali določen čas, učence v gospodarstvu ter dijake in študente na praksi v delovni organizaciji.

4. člen

Vsak delavec mora imeti pri sebi ob prihodu na delo in med delom ter ob odhodu z dela izkaznico o zaposlitvi. Na zahtevo vratarja ali druge pooblaščen osebe službe zavarovanja jo je dolžan pokazati kot dokaz lastnosti delavca v smislu določil 3. člena tega pravilnika.

Dijaki in študenti na praksi morajo imeti pri sebi začasno izkaznico o kraju in času opravljanja prakse.

5. člen

Inšpektorji, ki se izkažejo z ustrežno inšpektorsko izkaznico, imajo prost vstop na območje DO brez dovolilnice in ob kateremkoli času. Ob prihodu inšpektorja vratar ne napiše dovolilnice za vstop v železarno, ampak obisk inšpektorja samo vpiše v knjigo obiskov ter javi njegov obisk osebi, ki jo je inšpektor zahteval, oziroma osebi po naslednjem razporedu:

— inšpektor dela — vodstvu službe varstva pri delu;

— elektroenergetski inšpektor — glavnemu elektroenergetiku;

— urbanistični inšpektor — vodstvu sektorja za novogradnje;

— gradbeni inšpektor — vodstvu sektorja za novogradnje;

— vodno gospodarstveni inšpektor — vodstvu TOZD energetika ali vodstvu sektorja za novogradnje;

— inšpektor parnih kotlov — vodstvu TOZD energetika;

— prometni inšpektor — vodstvu obrata transport v TOZD ViT;

— požarni inšpektor — vodji gasilske službe ali vodstvu službe varstva pri delu;

— sanitarni inšpektor — vodstvu TOZD družbene prehrane in gostinstva, po potrebi tudi službi varstva pri delu;

— tržni inšpektor — vodstvu komercialnega sektorja.

Inšpektorji imajo pravico nemoteno pregledati delovišča, prostore, naprave, delovna mesta in listine, zbirati obvestila, zasliševati ljudi ter odnesti s seboj vzorec blaga, materiala, ki je potrebno v inšpekcijskem postopku.

6. člen

S posameznimi izrazi so v tem pravilniku opredeljeni naslednji pojmi:

— »varovano območje« je ograjeno ali začasno označeno ožje območje industrijske cone delovne organizacije »Železarna Store« z določenimi za vstop in izhod urejenimi mesti — vratarnicami;

— »zunanje osebe« so stranke, gosti, udeleženci ekskurzije, privatne osebe, in delavci drugih OZD, ki začasno opravljajo delo v Železarni Store;

— »inozemске osebe« so osebe iz drugih držav in diplomatski predstavniki, ki obiščeje DO;

— »stranke« so zunanje osebe, ki prihajajo v delovno organizacijo po službenih opravkih;

— »gosti« so zunanje osebe, ki obiščejo delovno organizacijo in katerih sprejem se opravi po protokolu;

— »ekskurzije« so skupine zunanjih oseb, ki obiščejo delovno organizacijo zaradi ogleda tovarne;

— »privatne osebe« so zunanje osebe, ki prihajajo v delovno organizacijo zaradi privatnih opravkov, obiskov delavcev, ki so na delu in podobno;

— »zamudniki« so delavci, ki prihajajo na delo v svoji izmeni pozneje, kot je določeno s tem pravilnikom.

— »delavci zunanjih enot« so delavci, ki delajo zunaj varovanega območja delovne organizacije (delavci konsignacija traktorjev in TOZD DPG in pod.).

II. PRIHOD IN ODHOD DELAVCEV

7. člen

Praviloma je delavec dovoljen vhod v delovno organizacijo samo za delo na odredeni redni izmeni.

Vhod na varovano območje in izhod iz tega sta delavcem dovoljena samo na določenih mestih, t. j. vratarnicah.

8. člen

Na delo, na razporejeno izmeno, lahko delavci prihajajo v varovano območje delovne organizacije največ pol ure pred začet-

kom dela izmene, razen v kolikor značaj dela zahteva drugačno razporeditev delovnega časa in nevsklajenost prometnih zvez. Delavcem je dovoljen vhod v delovno organizacijo do časa pred začetkom dela izmene. Delavci, ki pridejo na delo pozneje, se obravnavajo kot zamudniki.

9. člen

Zamuda na delo ni dovoljena in je po določilih Samoupravnega sporazuma o medsebojnih delovnih razmerjih delavcev TOZD in OSS označena kot kršitev delovnih obveznosti, razen v primerih, ko je zamuda posledica višje sile oz. drugih utemeljenih in dokazanih objektivnih vzrokov, katerih delavec kljub prizadevanju ni mogel pravočasno odpraviti. Če je delavec zamudil na delo, se mora, predno prične z delom na svojem delovnem mestu, javiti neposrednemu vodji, le-ta pa je dolžan vpisati točen čas, ko je delavec prišel z delom.

10. člen

Če prihaja delavec na delo z javnimi prevoznimi sredstvi prevoznikov, s katerimi ima delovna organizacija posebno pogodbo o prevozu, ali z vlakom, pa imajo prevozna sredstva zamudo, se šteje, da je zamuda delavca nastala zaradi višje sile. Za čas zamude se obračuna delavcu nadomestilo osebnega dohodka in se zamuda ne obravnava kot kršitev delovne obveznosti.

11. člen

Pravočasen prihod na delo in odhod delavcev z dela v enotah in službah delovne organizacije izven varovanega območja nadzorujejo in evidentirajo neposredni vodje teh enot, ki so tudi odgovorni za ustrezno izvajanje tega pravilnika v teh enotah in službah.

12. člen

Izhod delavcev iz delovne organizacije v rednem delovnem času praviloma ni dovoljen. Ob koncu dela na svoji izmeni smejo delavci zapustiti delovno organizacijo šele po uri, določeni za konec delovnega časa, vendar pa jo morajo zapustiti najpozneje pol ure po preteku delovnega časa, razen v izjemnih primerih, kot tehnološki proces ali drugi izjemni pogoji zahtevajo drugače. V tem primeru se mora delavec javiti pri vratarju, da le-ta vnese v predpisano evidenčno knjigo podatke o delavcu, čas in razlog kasnejšega odhoda.

13. člen

Izven rednega delovnega časa imajo prost vhod v varovano območje, oziroma v delovno organizacijo:

— osebe, ki imajo stalno propustnico;
— delavec, ki je določen za dežurnega v delovni organizaciji ali v pripravljenosti na domu ter je pozvan v DO;
— delavci in osebe, ki opravljajo pogodbeno dela in imajo posebno dovoljenje;
— delavci, ki se udeležujejo sej samoupravnih organov, strokovnih posvetov in sestankov družbeno-političnih organizacij;
— delavci II. in III. izmene, ki imajo osebne opravke v skupnih službah in jih lahko uredijo le v dopoldanski izmeni.

Vse ostale delavce, ki želijo vstopiti v varovano območje izven svojega rednega delovnega časa, obravnava služba zavarovanja kot zunanje osebe.

14. člen

Delavci, ki opravljajo delo po svojem rednem delovnem času, se morajo ob prihodu javiti pri vratarju, ki evidentira njihov prihod in odhod.

15. člen

Delavcem in zunanjim osebam, ki opravljajo v delovni organizaciji pogodbeno dela, je dovoljen prihod in izhod iz varovanega področja na podlagi veljavno sklenjene pogodbe o delu in pismene dovolilnice.

Delavcem, ki so udeleženci sej in sestankov, je dovoljen prihod v varovano območje, ko ob vhodu in izhodu predložijo vabilo na sejo ali sestanek.

III. VSTOP ZUNANJIH OSEB

16. člen

Zunanjim osebam je dovoljen vstop v območje delovne organizacije samo skozi glavne vhode v Štorah I in II. Na vseh drugih vhodih so delavci službe zavarovanja dolžni napotiti obiskovalce na glavne vhode.

Zunanje osebe mora ob prihodu vratar obvezno ustaviti in jih glede na vzrok prihoda opredeliti kot stranke, goste, ekskurzije ali privatne osebe.

17. člen

Službeni obiski pri proizvodnih TOZD se lahko dovolijo in opravijo le izjemoma, če je to nujno ter brez škode za delovno organizacijo. Za take službene obiske mora vratar dobiti predhodno dovoljenje vodje TOZD, oz. pooblaščenega osebe, kamor je stranka namenjena.

Ne smatra se za obisk v smislu določila prvega odstavka tega člena, kadar stranka obišče oddelek priprave proizvodnje ali vzdrževanje in druge službe v TOZD, ki so prostorno ločene od neposredne proizvodne dejavnosti.

18. člen

Službeni obiski v varovano območje delovne organizacije popoldne in ponoči se lahko opravijo samo na podlagi dovoljenja sekretarja DO ali po njem pooblaščenega osebe, ki obisku zagotovi potrebno spremstvo.

19. člen

Prepovedani so privatni obiski delavcem v delovni organizaciji.

Izjemoma lahko neposredni vodja v opravičenih in nujnih primerih dovoli privatni obisk, ki pa se lahko opravi izključno le pri vratarju. Privatni obisk sme trajati največ 10 minut.

20. člen

Pri sprejemu gostov se ravnajo delavci službe zavarovanja po navodilih, ki jih v skladu s protokolom daje poslovodni organ delovne organizacije ali od njega pooblaščenega oseba.

21. člen

Ekskurzije v delovno organizacijo so dovoljene samo po predhodnem dovoljenju sekretarja delovne organizacije ali po njem pooblaščenim osebi, na podlagi pismene vloge, prejete najmanj pet dni pred obiskom.

22. člen

Posamični obiski zaradi ogleda delovne organizacije so praviloma prepovedani, razen obiska gostov ali izjemoma z dovoljenjem direktorja delovne organizacije ali od njega pooblaščenega osebe.

IV. GIBANJE DELAVCEV MED DELOM

23. člen

Delavec mora biti na svojem delovnem mestu ob uri, določeni za začetek njegovega dela ali izmene, da bi lahko prišel z delom brez zamude.

Primopredaja dolžnosti in dela delavcev v izmenah je dovoljena samo ob uri prenehanja dela ene izmene, oziroma ob uri pričetka dela naslednje izmene.

Delavec ne sme brez dovoljenja neposrednega vodje prenehati z delom na delovnem mestu, dokler ne pride delavec naslednje izmene.

Kontrolo točnega začetka dela opravljajo neposredni vodje dela.

24. člen

Med delovnim časom se delavec ne sme odstraniti z delovnega mesta brez vednosti in dovoljenja neposrednega vodje, razen v

času polurnega odmora med delovnim časom.

Zapustitev delovnega mesta med delovnim časom je dovoljeno samo zaradi opravljanja delovnih nalog ali službenih opravkov.

Kot službeni opravki se štejejo tisti opravki, katerih izvršitev je v interesu delovne organizacije ali TOZD, kot tudi odsotnosti, ko delavci po vabilu organa družbeno-politične skupnosti, družbeno-političnih organizacij ali samoupravnih organov, katerih člani so, odhajajo na seje in sestanke, ki so med delovnim časom.

25. člen

Delavci koristijo svoj polurni odmor med delovnim časom v skladu z razporedom za vsako delovno enoto posebej, vendar se v tem času ne smejo odstraniti iz varovanega območja delovne organizacije.

Z delom na delavnem mestu lahko prenehajo delavci šele ob začetku odmora, pričeti z delom pa morajo takoj po poteku časa, ki je določen za odmor.

26. člen

Zapustitev delovnega mesta zaradi osebnih ali privatnih opravkov v varovanem območju izven časa, določenega za polurni odmor, praviloma ni dovoljen; izjemoma lahko v nujnih in neodločljivih primerih dovoli zapustiti delovno mesto neposredni vodja dela.

27. člen

Vsaka zapustitev delovnega mesta ali dela izven časa določenega za polurni odmor brez dovoljenja neposrednega vodje, se šteje kot kršitev delovnih obveznosti, čas, ko delavec ni delal, se obravnava kot odsotnost z dela in se ne upošteva pri obračunu osebnih dohodkov. Evidenco o tem vodi vodja dela.

28. člen

Med delovnim časom lahko delavec zapusti območje delovne organizacije le v primerih, ko mora opraviti službene opravke.

V izjemno opravičenih primerih delavec lahko zapusti območje delovne organizacije zaradi nujnih in neodločljivih opravkov, nastopa dopusta, bolezni, šolanja in podobnih razlogov. V teh primerih je izhod dovoljen le z dovolilnico.

29. člen

Delovno organizacijo lahko zapustijo med delovnim časom samo delavci, ki predložijo:

- dovolilnico za izhod;
- veljavni potni nalog;

— veljavni delovni nalog za delo izven sedeža delovne organizacije.

Delavci so dolžni predložiti, oz. pokazati vratarju dokument, s katerim jim je dovoljen izhod iz delovne organizacije.

30. člen

Dovolilnice za izhod izdajo kakor sledi:

- za delavce: obratovodja in delovodja, v službah vodja oddelka in sektorja;
- za delovodjo: obratovodja in vodja TOZD, za vodjo oddelka v sektorju pa vodja sektorja;
- za obratovodjo: vodja TOZD;
- za vodjo TOZD in vodjo sektorja: direktor delovne organizacije.

V nobenem primeru ne more oseba podpisati dovolilnico zase, taka dovolilnica je neveljavna. Na dovolilnici morajo biti izpolnjene vse rubrike.

31. člen

Dovolilnico za izhod iz delovne organizacije je potrebno izpolniti v dveh izvodih tako, da eden izvod ostane v bloku dovolilnice, en izvod pa se izroči delavcu. Na dovolilnici mora biti označen točen čas, ko je delavec prenehal z delom na delovnem mestu.

Ob izhodu iz delovne organizacije mora delavec vratarju izročiti dovolilnico za izhod. Če se delavec vrne še istega dne, mu vratar vrne dovolilnico z navedbo časa vrnitve. Delavec se mora ob vrnitvi na delovno mesto, predno prične z delom, javiti neposrednemu vodji in mu izročiti dovolilnico, le-ta jo izroči tistemu, ki jo je izdal. Neposredni vodja vpiše točen čas, ko je delavec zopet prišel z delom.

Vse ostale dovolilnice delavcev, ki se niso istega dne vrnili na delo, izroči služba zavarovanja vodstvu ustreznega TOZD oz. vodji sektorja ali direktorju DO.

32. člen

Čas, ko je delavec odsoten zaradi privatnih opravkov, se ne vpisuje v delovni izkaz in za ta čas se ne obračuna nadomestilo osebnega dohodka, razen v primeru odsotnosti, ko je delavec v skladu s samoupravnim sporazumom ali drugim samoupravnim aktom upravičen do nadomestila.

33. člen

Prenehanje z delom pred potekom določenega delovnega časa ni dovoljeno. Delavec lahko zapusti delovno mesto šele po končanem delovnem času in opravljeni priproredaji dolžnosti, če le-to zahteva značaj delovnega mesta.

Prenehanje z delom pred potekom delovnega časa je po določitih samoupravnega sporazuma o medsebojnih delovnih razmerjih kršitev delovne obveznosti in se ta čas pri obračunu osebnega dohodka šteje kot čas, ko delavec ni delal.

34. člen

Če se pred ali med delovnim časom ugotovi, da je delavec pod vplivom alkohola, prizadeti pa to zanika, se o tem obvesti delavce službe zavarovanja, sekretarja DO ali tehničnega dežurnega, ki uvede postopek za ugotavljanje vinjenosti po predpisih, ki so veljavni v cestnem prometu.

Če delavec odkloni postopek, se šteje, da je pod vplivom alkohola.

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih v združenem delu se vsak primer vinjenosti pred delom in med delom šteje kot hujša kršitev delovnih dolžnosti. Čas, ko zaradi tega delavec ni delal, se ne upošteva pri obračunu osebnega dohodka.

35. člen

Delavci na delovnih mestih s sedežem izven območja DO imajo med delovnim časom prost vstop v varovano območje in izhod pri vratarnici, kadar izjavijo, da vstopajo ali odhajajo zaradi službenih opravkov. Resničnost takih izjav občasno preverja služba zavarovanja z neposredno kontrolo.

Za izvajanje določil tega pravilnika so neposredno odgovorni vodje TOZD, oz. službe z delovnimi mesti izven varovanega območja.

Delavci drugih skupnih služb vstopajo in izstopajo na enak način, kadar imajo službene opravke v teh službah.

V. GIBANJE ZUNANJIH OSEB

36. člen

Ko pove stranka, ki je vabljen ali na svojo pobudo obišče delovno organizacijo, zaradi kakšnih službenih opravkov je prišla, zahteva vratar od stranke osebno izkaznico ter ji na podlagi te izda dovolilnico za odhod do sekretariata v upravni stavbi ali do delavca, h kateremu je stranka namenjena.

Enako postopa vratar ob odobritvi službenega obiska TOZD, vendar dovoli stranki vstop šele, ko upravičeni delavec TOZD zagotovi spremljevalca, ki je dolžan stranko po najkrajši poti peljati do delavca v TOZD, pri katerim ima stranka službeni opravke, po končanem obisku pa spremiti stranko do glavnega vhoda. Spremistvo ni nujno potrebno, kadar je stranka poznana in često obišče DO po službenih opravkih.

37. člen

Oseba, ki je pooblaščen za odobritev ekskurzij ali posamičnih obiskov, zaradi ogleda delovne organizacije, mora ob izdaji dovoljenja določiti delavca, ki bo skupino ali posameznika vodil od vhoda do izhoda iz delovne organizacije ter dajal vsa potrebna pojasnila in informacije.

O odobreni ekskurziji mora za odobritev pristojna oseba takoj obvestiti kadrovske sektor, ki izvede postopek organiziranja in vodenja ekskurzije po določitih pravilnika o izobraževanju in usposabljanju delavcev v DO ŽŠ.

38. člen

Vratarji in drugi delavci službe zavarovanja so dolžni s posebno pozornostjo kontrolirati gibanje zunanjih oseb v delovni organizaciji, prav tako je to tudi dolžnost vseh delavcev, še posebno pa delavcev, ki spremljajo stranke, vodji TOZD in vodje delovne enote, če stranka obišče proizvodni TOZD.

39. člen

Vratar v glavni vratarnici sprejme stranko in vpiše v knjigo obiskov ustrezne podatke, nato najavi stranko osebi, h kateri je stranka namenjena.

Če obiska ta ali druga pooblaščen oseba ne more sprejeti, vratar stranki vljudno pojasni, da obiska ne more opraviti in navede razlog.

40. člen

Ko zapusti zunanja oseba varovano območje delovne organizacije, mora vratarju oddati dovolilnico, podpisano od obiskane osebe.

VI. GIBANJE INOZEMSKIH OSEB

41. člen

Inozemske stranke, oz. osebe lahko vstopajo in se najavljajo za vstop v DO le pri vratarju v Štorah I. Ko se inozemska oseba najavi, jo vratar brez dovolilnice napoti v tajništvo direktorja DO, kjer izpolnijo vstopno dovolilnico z vsemi potrebnimi podatki in določijo osebo za spremstvo.

42. člen

Inozemski stranki mora biti na območju DO vedno zagotovljen spremljevalec, ki skrbi za njegovo varnost. Inozemska oseba lahko izstopi iz DO pri katerem od vratarjih glavnih vhodov. Vratarju mora spremljevalec oddati dovolilnico, v katero vratar vpiše točen čas odhoda, dovolilnico pa pošlje vodji službe zavarovanja, ta pa tajništvu direktorja DO.

43. člen

Vsebinsko dovolilnice za inozemske stranke in diplomatske predstavnike se določijo s posebnim organizacijskim predpisom v skladu s katerim mora postopati oseba, ki izdaja dovolilnice.

VII. VNAŠANJE IN ODNAŠANJE MATERIALA IN DRUGIH PREDMETOV

44. člen

Za odnašanje in odpremo materiala, blaga, odpadkov in drugih predmetov iz delovne organizacije, mora vsakdo imeti posebno dovolilnico, odpremnico, fakturo ali reverz po enotnem obrazcu, ki ga izdela služba organizacije dela.

Dokument iz prejšnjega odstavka izdajajo delavci, pooblaščenici za izdajo blaga, materiala, odpadkov in drugih predmetov ter se ob izhodu iz delovne organizacije mora en izvod tega dokumenta oddati vratarju, ki tudi opravi pregled in kontrolo ter vodi predpisano evidenco.

45. člen

Brez ustreznega dovoljenja in dokumenta je prepovedano, ne glede na vrsto in količino, odnašanje materiala in drugih predmetov, ki so družbena lastnina in v upravljanju delovne organizacije.

46. člen

Za orodje in material, ki ga delavci nosijo iz delovne organizacije zaradi izpolnitve določene naloge, je potrebna posebna dovolilnica, sestavljena po enotnem obrazcu.

47. člen

Vratarji oz. drugi delavci službe zavarovanja morajo odvzeti vsak predmet, za katerega oseba, ki ga nosi ali vozi iz DO, ne predloži ustreznega dovoljenja.

Vsakogar, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka, morajo vratarji evidentirati, zadržati in takoj obvestiti službo zavarovanja ter vodjo TOZD ali njegovega pooblaščenca, kjer delavec dela. V primeru, ko gre za poizkus odtujevanja družbene lastnine kakršnekoli vrednosti, je treba obvezno obvestiti tudi delavce javne varnosti Celje.

48. člen

Podrobno se vnašanje in odnašanje materiala in drugih predmetov ureja z načrtom zavarovanja in organizacijskim predpisom poslovnega organa ali od njega pooblaščenih oseb.

VIII. PARKIRANJE, VHOD IN IZHOD MOTORNIH VOZIL

49. člen

Parkiranje osebnih avtomobilov, mopedov in koles je dovoljeno le na zato določenih mestih. Delavci, zaposleni v Štorah I, lahko parkirajo na zato urejenem parkirišču in ob stavbi kemičnega laboratorija! Kjer koli drugje na območju DO je parkiranje prepovedano.

Delavci, zaposleni v Štorah II, lahko parkirajo na urejenih parkirnih prostorih pri »Pocajtu« in Godčevem mostu. Parkirišča niso zavarovana ali pod stalnim nadzorstvom.

Izjemoma je parkiranje dovoljeno na zato določenem tovarniškem prostoru: direktorju, pomočniku direktorja, vodjem TOZD, sekretarjem in predsednikom svetov DPO DO ter predsedniku DS DO, vodjem sektorjev, vodji oddelka varstva pri delu, vodji operativnega oddelka SNG, tehničnemu dežurnemu podjetja, vodji oddelka za informativno in samoupravno dejavnost. V izjemnih primerih in za določen čas odloča o parkiranju znotraj delovne organizacije sekretar DO, v popoldanskem ali nočnem času pa dežurni organ DO. Parkiranje v skladu z določilom tega odstavka mora biti ustrezno evidentirano pri vratarju.

50. člen

Tovorna motorna vozila lahko pripeljejo in odpeljejo iz delovne organizacije zaradi nakladanja in razkladanja blaga, materiala in drugih predmetov pri vhodu, določenem za motorna vozila. Vratar mora vozila zaustaviti in po predložitvi ustreznega dokumenta napotiti voznika na ustrezn kraj.

Med vožnjo v območju delovne organizacije je voznik dolžan voziti s posebno pozornostjo in s hitrostjo, ki jo dovoljuje prometni znak, nikoli pa ne hitreje kot 10 km na uro.

Vratar mora vozila zaustaviti, pregledati ustrezno dokumentacijo, ki jo mora voznik izročiti; podatke voznika in vozila vpiše v ustrezno evidenco ter napoti voznika na kraj natovarjanja ali iztovarjanja.

51. člen

Ob odhodu iz varovanega območja mora vsak voznik ustaviti vozilo ter pokazati vratarju ustrezne dokumente o tovoru, katerega pelje. Vratar se s pregledom dokumentov, vozila in tovara prepriča o pravilni deklaraciji, vrsti in količini tovara, vrne dokumente vozniku, obdrži en izvod ter dovoli izhod.

52. člen

V varovano območje delovne organizacije je dovoljen vhod in izhod na podlagi ustreznega potnega naloga vsem vozilom, ki so last delovne organizacije. Glede tovara na teh vozilih se ravna enako, kot je določeno v prejšnjih dveh členih.

Promet vozil delovne organizacije znotraj varovanega območja ter parkiranje teh vozil se ureja z organizacijskim predpisom poslovnega organa ali od njega pooblašene osebe. Vsi vozniki službenih vozil DO morajo spoštovati pri vožnji na območju DO določila 2. odst. 51. člena tega pravilnika.

IX. PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELAVCEV SLUŽBE ZAVAROVANJA

53. člen

Pravice in dolžnosti delavcev službe zavarovanja so določene s samoupravnimi sporazumi in splošnimi akti, predvsem z načrtom zavarovanja.

S tem pravilnikom se še posebej opredeljujejo pravice in dolžnosti teh delavcev, ki izhajajo iz določil tega pravilnika.

54. člen

Z ozirom na določila 52. člena so delavci TOZD in OSS dolžni upoštevati postopke delavcev službe zavarovanja in se ravnati po njihovih zahtevah, kadar so le-te v skladu s tem pravilnikom in drugimi samoupravnimi akti.

55. člen

Vratarji in drugi delavci službe zavarovanja so dolžni kontrolirati gibanje delavcev in zunanjih oseb v delovni organizaciji, promet motornih vozil in parkiranje.

Lastnike motornih vozil, ki vozijo ali parkirajo vozila v nasprotju z določili tega pravilnika in organizacijskega predpisa, prijavljajo službi zavarovanja kot kršitelje delovnih obveznosti.

56. člen

Delavci službe zavarovanja so dolžni preverjati vsak dokument za vhod in izhod delavcev, motornih vozil in odnašanje materiala.

Pri izvajanju določil tega pravilnika imajo delavci službe zavarovanja vse pristojnosti in odgovornosti, določene z načrtom zavarovanja, predvsem pa:

- legitimirati neznane osebe na varovanem območju delovne organizacije;
- pregledati vozila in kontrolirati tovor pri prihodu in izhodu iz delovne organizacije;

— preprečiti osebam, ki po tem pravilniku nimajo pravice vstopa, vstop v varovano območje;

— opravljati kontrolni pregled delavcev ob odhodu iz delovne organizacije;

— prijaviti vodji službe zavarovanja in vodstvu TOZD vsakega delavca, ki ravna v nasprotju z določili tega pravilnika;

— pristojne osebe, ki prejmejo tako prijavo, so dolžne začeti postopek za izvedbo disciplinskega postopka v skladu z določili pravilnika o odgovornosti.

57. člen

Službojoci vratarji morajo zamudnike vpisati v posebno evidenco o zamudnikih. Seznam zamudnikov se dnevno do 7. ure dostavlja vodji službe zavarovanja, ki obvesti posamezna vodstva TOZD oz. vodje sektorjev v OSS ali direktorja DO.

58. člen

Vodja službe zavarovanja zagotovi, da se na vhodih (vratarnicah) vodi evidenca:

— strank, ki obišejo delovno organizacijo;

— gostov;

— ekskurzij in posamičnih obiskov;

— delavcev, ki delajo v podaljšanem delovnem času;

— oseb, ki opravljajo pogodbeno delo;

— delavcev, ki delajo po rednem delovnem času, pa niso upravičeni do OD za tako delo;

— tovornih motornih vozil, ki prihajajo zaradi nakladanja ali razkladanja vključno z ustreznimi dokumenti;

— evidenco oseb, ki skušajo brez ustreznega dokumenta odnesti material ali druge predmete;

— drugo evidenco, predpisano z načrtom zavarovanja ter pravilnikom in organizacijskim predpisom.

X. POSEBNA DOLOČILA

59. člen

V varovanem območju delovne organizacije je prepovedano fotografiranje, snemanje, risanje in podobna dejanja, objektov, strojev, naprav in drugih detajlov, razen za to pooblašeni osebi. Izjemoma lahko direktor DO ali od njega pooblašena oseba dovoli fotografiranje ali snemanje ter risanje zunanjim osebam, upoštevajoč pri tem, da se s takim dejanjem ne prizadevajo interesi delovne organizacije in če to ni v nasprotju z aktom o družbeni samozaščiti.

XI. PRAVICE IN DOLŽNOSTI
SAMOUPRAVNE DELAVSKO
KONTROLE (SDK)

60. člen

Kontrolo izvajanja določil tega pravilnika in na njegovi podlagi izdanih organizacijskih predpisov opravljajo vsi delavci TOZD in OSS neposredno v samoupravnih delovnih skupinah in preko delegatov v organih upravljanja, predvsem organih SDK in odbora za splošne zadeve in informacije.

Organiziranost SDK, njene pravice, dolžnosti in pristojnosti so opredeljene z ustreznim splošnim aktom.

61. člen

Delo SDK obsega tudi kontrolo vseh posrednih in neposrednih dejavnikov, ki vplivajo na delovni red, kontrolo vse predpisane dokumentacije, izvajanje določil tega pravilnika in organizacijskih predpisov v posameznih TOZD, enotah in službah, predvsem pa v službi zavarovanja.

XII. PREHODNA IN KONČNA DOLOČILA

62. člen

Določila 4. člena, 1. odstavka 6. člena, 49. in 57. člena tega pravilnika stopijo v veljavo takoj, ko bodo podani vsi tehnični pogoji za izvajanje (vratarnice, ograjeno celotno območje oz. označeno območje z ustreznimi znaki).

63. člen

O sprejemu tega pravilnika odločajo delavci z večino glasov v SDS in o njem sklepajo vsi DS TOZD in DS OSS ter opravi verifikacije DS DO.

64. člen

Za kršitev določil tega pravilnika je delavec odgovoren po določilih samoupravnega sporazuma o MRZD in Pravilnika o odgovornosti delavcev DO Železarne Štore, po katerem se vodi tudi postopek za ugotavljanje kršitve in izrekanje ukrepa.

65. člen

Ta pravilnik stopi v veljavo, z upoštevanjem določila 62. člena, ko ga sprejmejo vsi DS TOZD in DS OSS, ga verificira DS DO, veljati pa začne osmi dan po tem, ko DS DO objavi verifikacijo.

66. člen

Spremembe in dopolnitve tega pravilnika se opravijo po enakem postopku, kot je bil sprejet. Izvajanje določil tega pravilnika, nadzor, predloge za dopolnitve in spremembe opravljajo delavci v TOZD in OSS preko svojih delegatov v odboru za splošne zadeve in informacije.

67. člen

V dveh mesecih po opravljeni verifikaciji na DS DO morajo biti izdani organizacijski predpisi, predvideni z določili tega pravilnika.

Z dnem veljavnosti tega pravilnika in izdajo organizacijskih predpisov prenehajo veljati dosedanji organizacijski predpisi, ki so urejali vprašanja delovnega reda in gibanja delavcev ter zunanjih oseb.

68. člen

Delavski svet delovne organizacije Železarne Štore je na svojem 8 zasedanju dne 24. 9. 1977. verificiral sprejem tega pravilnika.

Predsednik DS DO
Franc Kavka